

Samoevalvacijsko poročilo
Osnovne šole Prestranek za leto 2016

Izbrano področje:

ALI IMAŠ RAD ŠOLO?

Pripravila: mag. Nataša Režek Donev, ravnateljica

Prestranek, februar 2017

Kazalo vsebine

1. Uvod	4
2. Predstavitev zavoda	5
3. Potek samoevalvacije	6
3.1 Teoretična izhodišča in predstavitev obravnavanega prednostnega področja	6
3.2 Vzorec, metodologija in potek dela	8
4. Rezultati samoevalvacije	9
4.1 Analiza in interpretacija rezultatov	9
5. Sklepi in priporočila	35
6. Viri	35
7. Priloge	35

1. Uvod

Evalvacija je proces, v katerem ugotavljamo, do kolikšne mere in na kakšen način smo dosegli zastavljene cilje. Izvajamo jo, da bi ovrednotili in določili vrednost, kakovost, uporabnost, učinkovitost in pomembnost tistemu, kar evalviramo in identificirali potrebne izboljšave. Na podlagi 48. in 49. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja je ugotavljanje kakovosti s samoevalvacijo in priprava letnega poročila o samoevalvaciji od šolskega leta 2009/10 dalje obvezno.

Na osnovi 49. člena ZOFVI (Ur. l. RS 16/07) je med nalogami ravnatelja zapisana zahteva po »ugotavljanju kakovosti s samoevalvacijo in priprava letnega poročila o evalvaciji šole oziroma vrtca«, v 48. členu pa med pristojnostmi sveta zavoda, da to poročilo obravnava in sprejme. Izvajanje samoevalvacije v vzgojno izobraževalnih organizacijah je tudi del sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti (KVIZ), ki je na ravni našega zavoda zapisana med dolgoročnimi cilji.

Samoevalvacija pomeni izvajanje razvojno-raziskovalne dejavnosti na ravni organizacij, s katero vrednotimo trenutno delovanje šole oziroma vrtca in predvsem:

- odkrivamo in prepoznavamo prednosti in slabosti v delovanju,
- spodbujamo razprave in sodelovanje zaposlenih,
- načrtujemo izboljšave oziroma oblikujemo razvojne načrte.

Šola za ravnatelje je v dogovoru z Ministrstvom za šolstvo in šport pripravila priporočila za izdelavo samoevalvacijskega poročila, ki vključuje tudi priporočeno strukturo tega poročila. Konkretno poročilo sledi tem priporočilom.

Izbrano področje samoevalvacije za leto 2016 je strah pred šolo .

Samoevalvacijsko poročilo je bilo pripravljeno na podlagi odgovorov na anketne vprašalnike, ki smo jih pripravili za učence 2. in 3. triletja. Ankete sva pripravili in pozneje tudi zbrali in obdelali vse podatke, Nataša Nelec Sedej in ravnateljica.

mag. Nataša Režek Donev, ravnateljica

2. Predstavitev zavoda

Osnovna šola Prestranek je samostojna enooddelčna osnovna šola z dvema oddelkoma vrtca pri šoli, organizirana je kot javni vzgojno-izobraževalni zavod. Ustanoviteljica javnega zavoda je Občina Postojna.

Javni vzgojno-izobraževalni zavod Osnovna šola Prestranek je del mreže javnih šol in vrtcev v R Sloveniji in kot tak vpisan v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja, in sicer za vzgojno-izobraževalni program osnovna šola ter za program za predšolske otroke »kurikulum za vrtce«.

Šolski okoliš, ki ga pokriva šola, tvorijo 3 krajevne skupnosti: Krajevna skupnost Prestranek in Krajevna skupnost Slavina in od jeseni 2010 krajevna skupnost Orehek; poleg Prestranka, ki je drugi največji kraj v občini, je v šolskem okolišu še 7 okoliških vasi. Območje je podeželsko, vendar pretežno delavsko. Večina učencev in otrok iz vrtca prihaja iz pripadajočega šolskega okoliša. Demografska gibanja, ki pomenijo odločujoč dejavnik v okolju, kažejo stabilnost oziroma počasno rast pri vpisu otrok v šolo, v vrtcu pa se potrebe po vključevanju povečujejo čez obstoječe možnosti.

V januarju 2013 smo se dokončno preselili v novo šolo. Prostori v novi šoli so svetli, v toplih barvnih odtenkih in sodobno opremljeni. Otroci v vrtcu imajo sončne igralnice, svojo lastno telovadnico in ogromno igrišče s sodobnimi igrali. Šola ima svojo lastno kuhinjo, v kateri pripravljamo hrano tudi za OŠ Miroslava Vilharja.

Osnovna šola Prestranek želi vsem ponuditi takšne razmere, ki omogočajo nadpovprečno rast in vrhunsko kakovost - odličnost v vseh segmentih delovanja. Ustvarjati želimo prijetno delovno okolje v katerega bomo vsi radi prihajali in se v njem dobro počutili. Naša šola ima svoj utrip, v katerem se mora čutiti ustvarjalni nemir.

Še naprej želimo graditi na svoji dosedanji dobri tradiciji za doseganje dobre prepoznavnosti v ožjem in širšem okolju ter s svojim strokovnim in odgovornim delom omogočati optimalen razvoj vsakega posameznega otroka in njegovo vključevanje v skupnost vrstnikov in celotne družbe.

Naš cilj je sooblikovati srečnega mladega človeka s širokim znanjem, temeljnimi vzgojnimi vrednotami, globalnim pogledom na svet, pa vendar s kančkom zavedanja svojih korenin.

Poslanstvo Osnovne šole Prestranek in Vrtca Prestranek je zagotavljati kakovosten vzgojno-izobraževalni oziroma vzgojno-varstveni program ter v čim večji meri izrabiti prostorske možnosti za visoko kakovost in obseg vseh dejavnosti, ki jih zavod izvaja ob zagotovljeni optimalni opremljenosti.

Svoje poslanstvo uresničujemo tudi s tvornim sodelovanjem s krajani in vsemi, ki jih delovanje šole še posebej zadeva.

3. Potek samoevalvacije

3.1 Teoretična izhodišča in predstavitev obravnavanega prednostnega področja

»Ko imamo doma otroka, ki ne dela domačih nalog, ki pravi, da je šola neumna, da sovraži učiteljico, se nam pogosto zgodi, da se ujamemo v pasti razmišljanja in občutkov, da je naš otrok len, uporniški in nespoštljiv. Kadar vidimo otrokovo pomanjkanje motivacije samo skozi prizmo negativnih lastnosti, mu dajemo negativne nalepke in ne pričakujemo nič pozitivnega. Otrok to ve, ali pa vsaj začuti, zaradi česar je še bolj nesrečen, nezadovoljen, jezen in še bolj sovraži šolo. Prvi korak, ki ga lahko naredimo za reševanje teh problemov je ta, da poskušamo razumeti, da je otrok nemotiviran predvsem zato, ker zanj šola predstavlja okolje, v katerem ni uspešen in ima zaradi svojega vedenja težave. Predstavljajte si, da bi imeli službo, v kateri bi se vsak dan počutili neuspešne, nesposobne ali celo neumne! V takšnem okolju je malo verjetno, da bi vztrajali dalj časa.« (Kristanc, M.)

Pobudo za tokratno temo, ki smo se je lotili v samoevalvacijskem poročilu, nam je dal dr. Ranko Rajović, specialist endokrinologije in ustanovitelj združenja Mensa Jugoslavije, danes Srbije.

"Otrokova naloga je, da teče, pleza po drevesih, da je na prostem, tudi kadar je mraz, da tako razvija možgane. Otroke preveč ščitimo, v tem je glavna težava," je prepričan. In ravno to je velikokrat razlog, da otrok razvije odpor ali celo strah do šole.

Dr. Rajović je utemeljitelj učenja po metodi NTC, za katero pravi, da ni rezervirana samo za nadarjene, ampak za vsakogar. Za oblikovanje omenjenega programa je prejel nagrado mednarodnega združenja Mensa. Program v različnih oblikah izvaja že v več kot 20 državah, na Norveškem in Hrvaškem, v Švici in tudi v Sloveniji.

Odhod v šolo je nova izkušnja v otrokovem življenju. Čeprav so se nekateri otroci tudi prej ločevali od staršev (z odhodom v vrtec, odhodom k babici in dedku ...), se ločitev od staršev zaradi odhoda v šolo razlikuje od dotedanjih ločitev. Otroka se prvič v življenju prične uradno vrednotiti skozi šolski uspeh, kar predstavlja eno povsem novo življenjsko izkušnjo. Večina otrok gre rada v šolo ter z nestrpnostjo čaka začetek (prvošolci) oz. vrnitev v šolske klopi.

Vendar pa na žalost nekateri otroci trpijo zaradi strahu pred šolo, zato je za njih in tudi za starše začetek šolskega leta prava nočna mora. Močen strah pred šolo imenujemo tudi šolska fobija.

Šolska fobija se kaže kot odpor otroka do odhoda v šolo zaradi izrazitega strahu.

Ti otroci se pogosto pritožujejo nad vrsto telesnih simptomov: glavobolom ali bolečinami v trebuhu. Te bolečine kot tudi drugi simptomi, npr. slabost, utripanje srca, napetost v mišicah, motnje spanja, utrujenost in izčrpanost izginajo med vikendom in šolskimi počitnicami.

Ko je treba iti v šolo, je otrok prestrašen, počuti se ogroženega in nemočnega in želi pobegniti iz šole. Ima občutek, da ni sposoben obvladati učnega gradiva. Nenadoma izjavlja, da se počuti slabo in pojavijo se telesni simptomi.

Strah pred šolo se lahko kaže pri otroku ob vstopu v prvi razred osnovne šole, pogosto se pojavi iznenada, po boleznih in odsotnosti od pouka. Včasih se lahko pojavi tudi zaradi "opozorila" učiteljice ali učitelja (zaradi površnega pisanja, klepetanja med uro ...). Včasih se pojavi po najavi cepljenja ali sistematskega pregleda. Včasih grede otroci od doma, kot da grede v šolo, vendar do šole ne pridejo. Starši za otrokov strah pred šolo pogosto izvejo šele takrat, ko jih šola obvesti o izostanku.

Obstaja vrsta razlogov, zaradi katerih se lahko pojavi strah pred šolo.

Osnovni razlog šolske fobije lahko iščemo v družinskih odnosih. Ti otroci pogosto imajo t. i. "separacijski strah" oz. strah pred ločitvijo od staršev in kot posledica separacijskega strahu se razvije strah pred šolo (otroci poskušajo racionalizirati separacijski strah z iskanjem različnih razlogov, zaradi katerih se bojijo šole: strah pred učiteljem, strah pred ocenjevanjem, občutek, da ne morejo izpolniti zahtev, nerazumevanje z vrstniki).

Pogosto se strah pojavlja pri zelo dobrih in odgovornih učencih, ki veliko zahtevajo od sebe in ko ocenijo, da ne bodo zmogli zadovoljiti svoja pričakovanja, obupajo.

Strah pred šolo se pojavlja tudi pri otrocih, katerih starši imajo zelo visoka pričakovanja do svojih otrok in z najboljšim namenom govorijo: "ti boš gotovo zelo dober, imel boš same petice, vsi te bodo občudovali." Otrokova težnja, da bi izpolnil pričakovanja svojih staršev, ga privede do strahu pred neuspehom ter da bo razočaral svoje starše, če v šoli ne bo uspešen, kar je vzrok za številne težave, v katerih starši ne prepoznajo strahu pred šolo.

Strah pred šolo se pojavlja tudi pri otrocih, ki odraščajo v družinah, v katerih so starši prezaščitniški (pogosto zaradi svojih separacijskih strahov).

Pogosto se strah pred šolo pojavi pri otrocih, ki živijo v družini, v kateri je motena družinska dinamika, kot so npr. ločitev staršev, intenzivna nesoglasja, bolezen staršev), tako da otrok zavrača šolo, ker ima potrebo po "nadziranju novo nastalih neugodnih družinskih razmer, da bi preprečil razpad družine."

Strah pred šolo je zelo pogosto posledica izpostavljenosti otroka fizičnemu in verbalnemu medvrstniškemu nasilju na poti do šole ali v šoli in tudi, na primer, izolacija od ostalih učencev v razredu ali težave pri vzpostavljanju socialnih stikov.

Kako pomagati otroku, pri katerem je izražen strah pred šolo

- Vzgojo otroka temeljite na čustveni toplini, upoštevanju in podpori, doslednem upoštevanju jasnih pravil vedenja in omejitev.
- Čim večkrat pohvalite otroka in mu tako razvijte občutek varnosti in samozaupanja.
- Spodbujajte izvenšolske aktivnosti, posebno tiste, pri katerih je otrok uspešen.
- Na otroka glejte kot na osebo, ne samo kot na učenca, tako da pokažete interes tudi za njegove druge aktivnosti, ne samo za aktivnosti v zvezi s šolo.

- Spodbujajte druženje s sošolci in sošolkami, vendar ne silite otroka na druženja, na katera ni pripravljen.
- Občasno, vendar ne vsakodnevno, se namensko pogovarjajte z otrokom in tudi z učiteljem o tem, kako se otrok počuti v razredu in v šoli.
- Podprite vrnitev v šolo na začetku šolskega leta, povežite odhod v šolo s prijetnim dogodkom (ogled filma v kinu, sladoled, izlet ...)
- Nakup knjig, potrebščin, oblačil in obutve za šolo opravite skupaj z otrokom ter mu pri tem kolikor je mogoče dajte možnost izbire, da bi mu tako dali vedeti, da si zasluži zaupanje.
- Ko otrok ne želi v šolo ali ko se pojavijo znaki strahu, se z otrokom odkrito in zelo potrpežljivo pogovorite, ko pa vam se zaupa, upoštevajte razloge, zaradi katerih se boji iti v šolo. Pokažite razumevanje, tudi če se vam razlogi ne zdijo povsem upravičeni.
- O otrokovem strahu pred šolo se obvezno pogovorite s šolskimi strokovnimi osebami ali pedagogom in jih zaprosite za pomoč.
- Ne glede na okoliščine razvijajte pozitiven odnos do šole, pred otrokom pa o šoli, učiteljih in šolskih aktivnostih nikakor ne govorite negativno.

Če ima otrok strah pred šolo, nikar ne počnite naslednjega:

- Ne obremenjujte otroka s previsokimi pričakovanji.
- Ne pričenjajte vsakega pogovora z nagovarjanjem na vrnitev v šolo.
- Otroka ne izsiljujte in ne grozite zaradi izostankov.
- Otroka ne sramotite zaradi strahu pred šolo.
- Ne opravičujte izostankov od pouka brez razloga.

(Zapisano je povzeto po članku dr. Marije Bačan, psihiatrinje. Vir: <https://zastarse.si/otroci/sola/strah-pred-solo-kako-lahko-starsi-pomagamo/>)

3.2 Vzorec, metodologija in potek dela

V empiričnem delu smo s pomočjo anketnih vprašalnikov ugotavljali odnos učencev do šole, učenja in učiteljev. Učenci so odgovarjali na 12 vprašanj, pri čemer so večinoma imeli na razpolago ponujene odgovore, lahko pa so dodali tudi svoje mnenje.

Anketirali smo 79 učencev od 6. do 9. razreda (94%).

4. Rezultati samoevalvacije

4.1 Analiza in interpretacija rezultatov

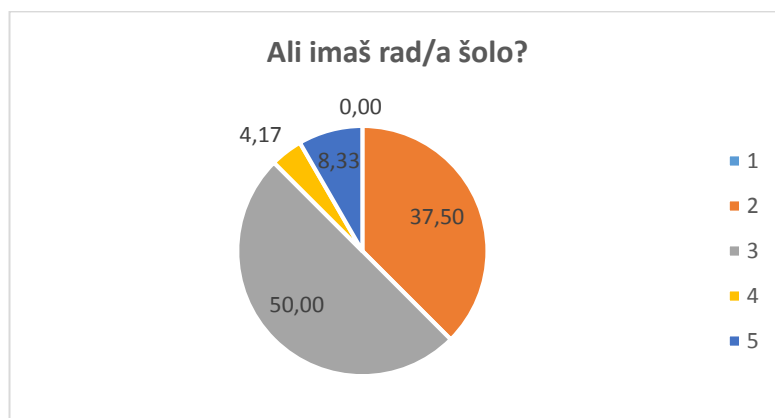
Analizirali smo vprašanja za vsak razred posebej in pozneje naredili primerjavo. Za vsako vprašanje smo pripravili ustrezen graf in napisali analizo.

4.1.1 Ali imaš rad/a šolo?

Učencem smo ponudili možnost, da obkrožijo oceno od 1 do 5, pri čemer so pomenili odgovori bliže 1, da šole ne marajo in tisti bliže 5, da imajo šolo radi.

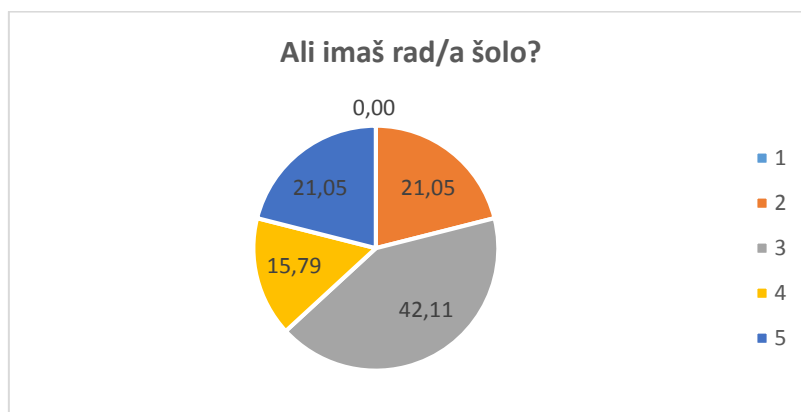
Rezultati anket so pokazali, da imajo učenci 6. razreda v povprečju šolo še kar radi ($\bar{x}=3,2$). Nihče ni obkrožil ocene 5, 37,5% jih je obkrožilo oceno 4, polovica vprašanih je obkrožila oceno 3, dva učenca oceno 1 in eden oceno 2.

Slika 1: Odgovori učencev 6. razreda

Učenci 7. razreda so v povprečju nekoliko manj naklonjeni šolskemu sistemu ($\bar{x}=2,6$) in ravno tako niso izbrali ocene 5, 21,5 % je obkrožilo oceno 4, ravno toliko oceno 1, 42,11% oceno 3 in 15,79% oceno 2.

Slika 2: Odgovori učencev 7. razreda

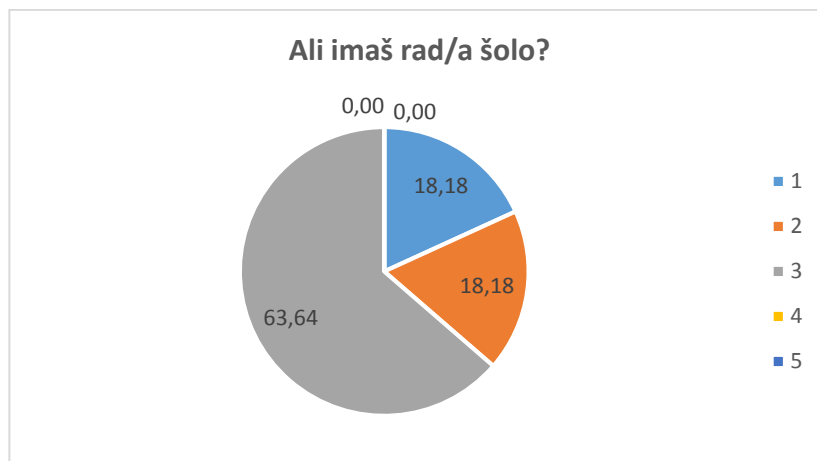
Učencem 8. razreda je šolski režim ponovno nekoliko bližji ($\bar{x}=3,0$). Dva učenca (8%) sta se celo odločila, da imata zelo rada šolo, trije (12%) pa, da je sploh ne marajo. 40% učencev je v zlati sredini, 24% jih meni, da imajo šolo radi in 16% ne preveč.

Slika 3: Odgovori učencev 8. razreda

Učenci 9. razreda se že spoznajo na stvari ($\bar{x}=3,5$) in slabih 64% jih meni, da je šola kar v redu, dobrih 18% jih pravi, da je odlična in ravno toliko, da je dobra. Nihče se ni odločil za oceni 1 in 2.

Slika 4: Odgovori učencev 9. razreda

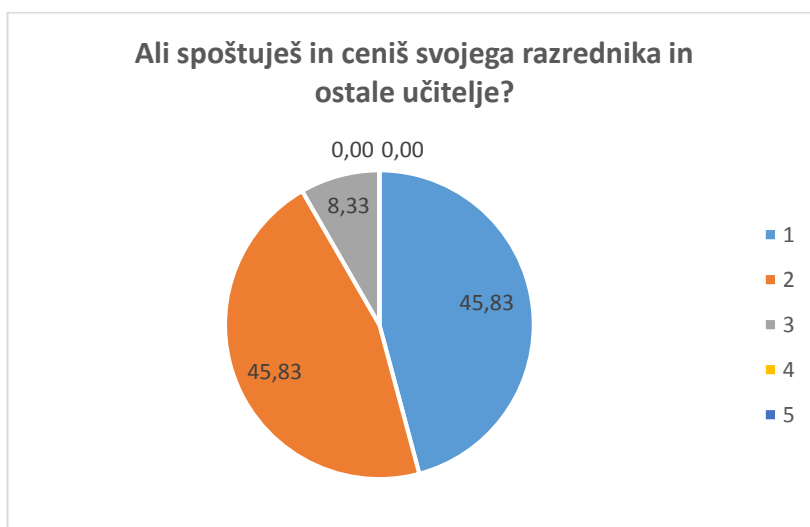
Anketirani učenci so ocenili, da imajo šolo še kar radi, kar izkazuje povprečna ocena 3.

4.1.2 Ali spoštuješ in ceniš svojega razrednika in ostale učitelje?

Učencem smo ponudili možnost, da obkrožijo oceno od 1 do 5, pri čemer so pomenili odgovori bliže 1, da ne spoštujejo učiteljev in razrednika, tisti bliže 5, da spoštujejo učitelje in razrednika.

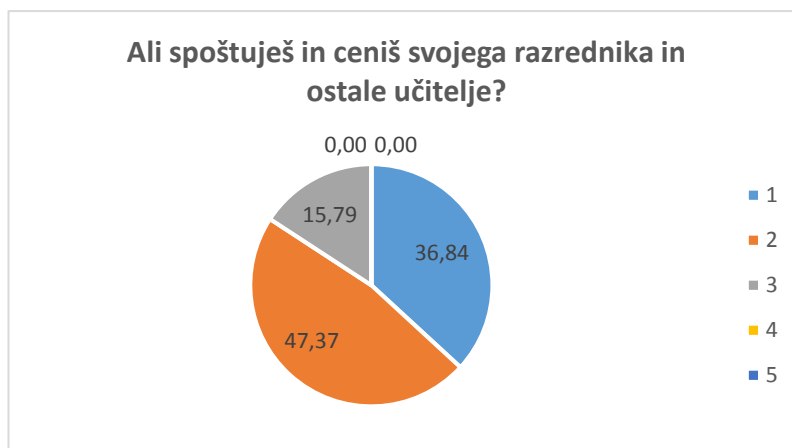
Rezultati anket so pokazali, da učenci 6. razreda v povprečju spoštujejo razrednika in učitelje ($\bar{x}=4,4$). Nihče ni obkrožil ocene 1 ali 2, 45,83% jih je obkrožilo oceno 4 oz. 5, dobrih 8% jih je obkrožilo oceno 3.

Slika 5: Odgovori učencev 6. razreda

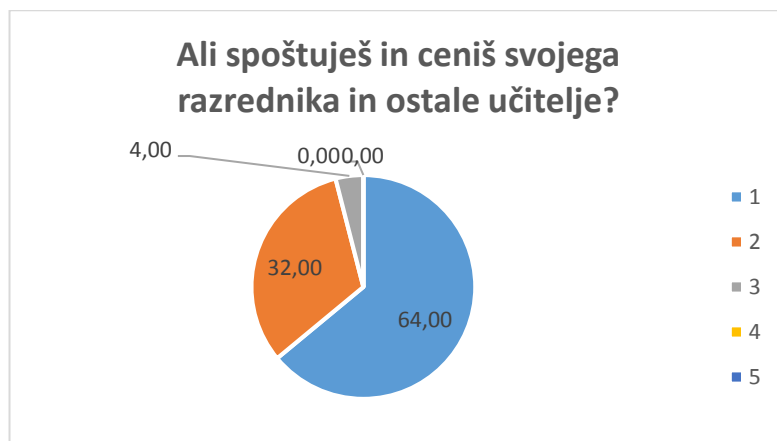
Tudi učenci 7. razreda spoštujejo razrednika in učitelje ($\bar{x}=4,2$) in ravno tako niso izbrali ocen 1 in 2, Slabih 37% se jih je odločilo za oceno 5, dobrih 47% za oceno 4 in nekaj manj kot 16% za oceno 3.

Slika 6: Odgovori učencev 7. razreda

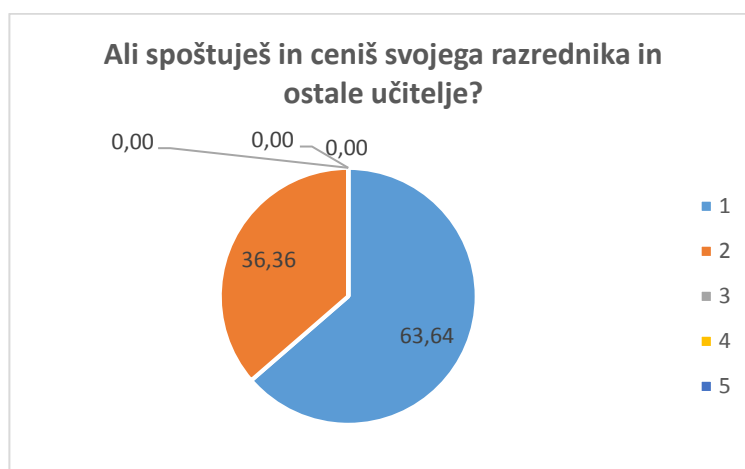
Učenci 8. razreda menijo, da zelo spoštujejo razrednika in učitelje ($\bar{x}=4,6$). Večina (64%) jih je zato izbrala oceno 5, pol manj (32%) oceno 4 in le eden oceno 3.

Slika 7: Odgovori učencev 8. razreda

Skoraj identičen je bil rezultat pri učencih 9. razreda ($\bar{x}=4,6$). Večina (dobrih 63%) jih je izbrala oceno 5, dobrih 36% pa oceno 4.

Slika 8: Odgovori učencev 9. razreda

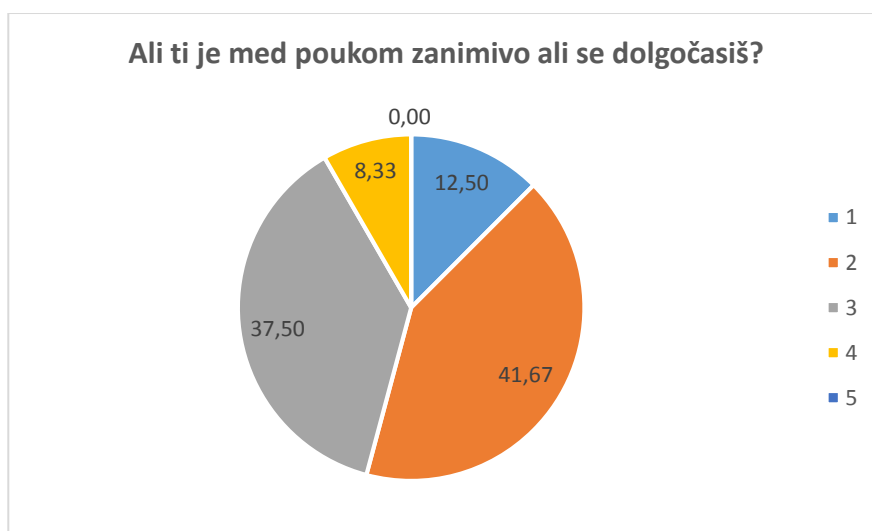
Anketirani učenci so ocenili, da zelo spoštujejo razrednika in učitelje ($\bar{x}=4,5$).

4.1.3 Ali ti je med poukom zanimivo ali se dolgočasiš?

Učencem smo ponudili možnost, da obkrožijo oceno od 1 do 5, pri čemer so pomenili odgovori bliže 1, da se med poukom dolgočasijo in jim snov ni zanimiva, tisti bliže 5, da jim je snov zanimiva in se ne dolgočasijo.

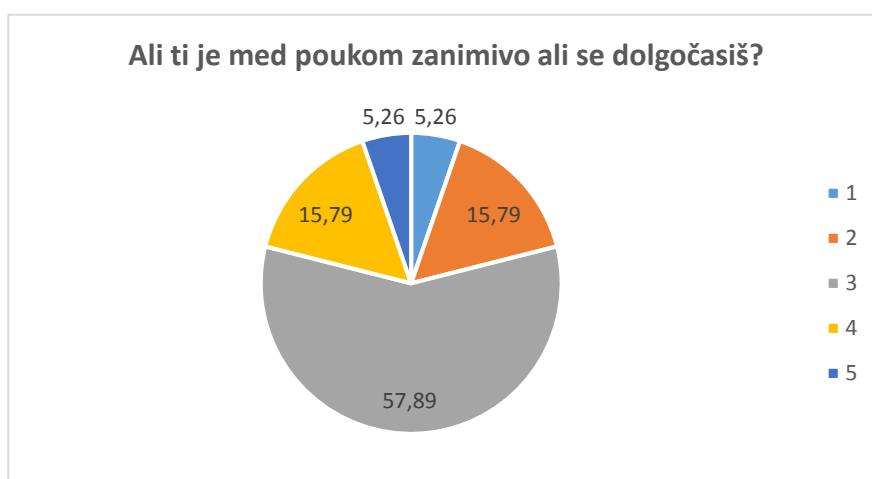
Rezultati anket so pokazali, da se učenci 6. razreda med poukom ne dolgočasi preveč ($\bar{x}=3,6$). Nihče ni obkrožil ocene 1, 12,5% jih je obkrožilo oceno 5, slabih 42% oceno 4, 38% oceno 3 in dva sta izbrala oceno 2.

Slika 9: Odgovori učencev 6. razreda

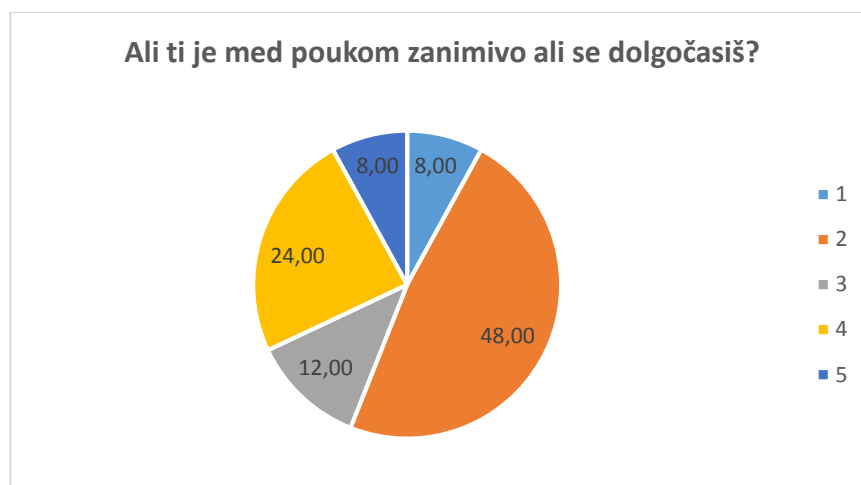
Učenci 7. razreda se očitno nekoliko bolj dolgočasijo ($\bar{x}=3$) saj je eden med njimi izbral oceno 1 in kar trije (slabih 16%) oceno 2. Nekoliko manj kot 58% je izbralo sredino, trije oceno 4 in eden oceno 5.

Slika 10: Odgovori učencev 7. razreda

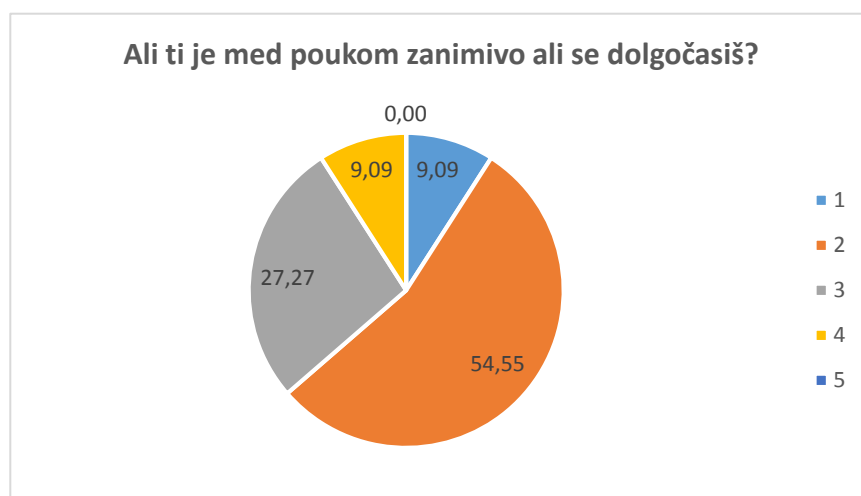
Učencem 8. razreda zanimanje za šolo ponovno malo zraste ($\bar{x}=3,2$). Večina (48%) jih je zato izbrala oceno 4, pol manj (24%) oceno 2. Dva (8%) sta izbrala oceno 5 in ravno toliko oceno 1, 12% pa oceno 3.

Slika 11: Odgovori učencev 8. razreda

Rezultat pri učencih 9. razreda ($\bar{x}=3,6$) se tokrat ujema z rezultatom učencev 6. razreda. Večina (dobrih 54%) jih je izbrala oceno 4, pol manj (27%) oceno 3 ter po eden oceno 5 oz. 2. Nihče pa se pri pouku ne dolgočasi popolnoma.

Slika 12: Odgovori učencev 9. razreda

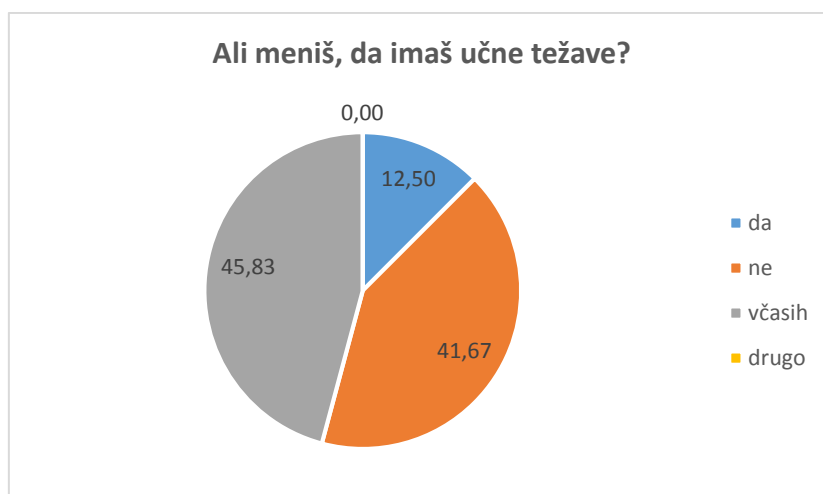
Anketirani učenci so ocenili, da se pri pouku niti ne dolgočasijo preveč ($\bar{x}=3,4$).

4.1.4 Ali meniš, da imaš učne težave?

Učencem smo ponudili možnost odgovora z da, ne oziroma včasih. Lahko pa so napisali tudi svoje osebno mnenje.

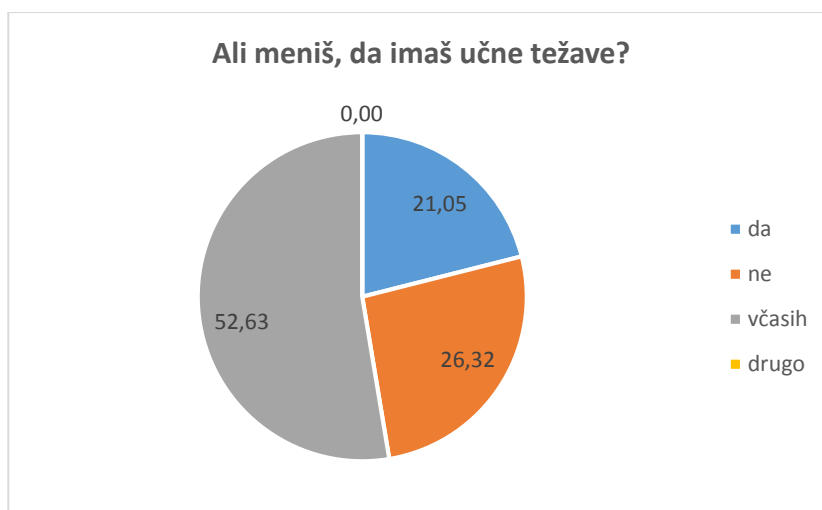
Rezultati anket so pokazali, da učenci 6. razreda menijo, da nimajo učnih težav, oziroma samo včasih. Le trije (12,5%) menijo da imajo učne težave. Drugih težav ne navajajo.

Slika 13: Odgovori učencev 6. razreda

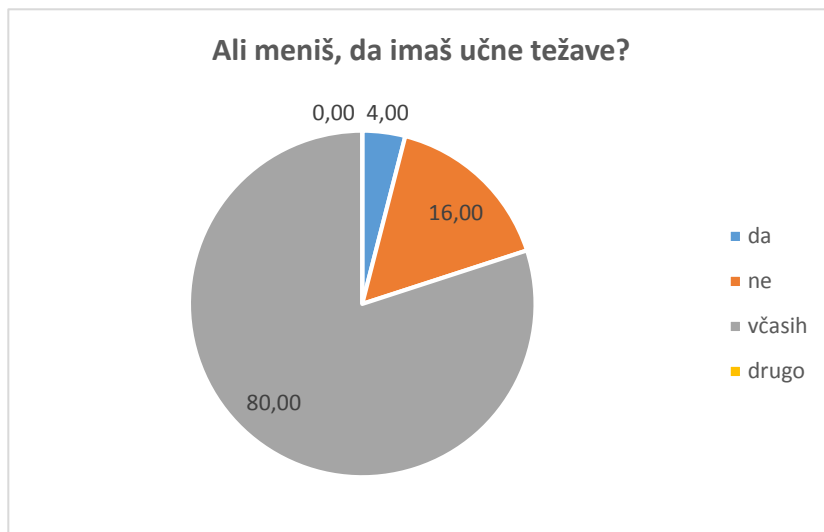
Učenci 7. razreda so odgovarjali podobno. Le štirje (21%) menijo, da imajo učne težave, dobra polovica jih meni, da imajo učne težave le včasih in 26% jih pravi, da nimajo učnih težav.

Slika 14: Odgovori učencev 7. razreda

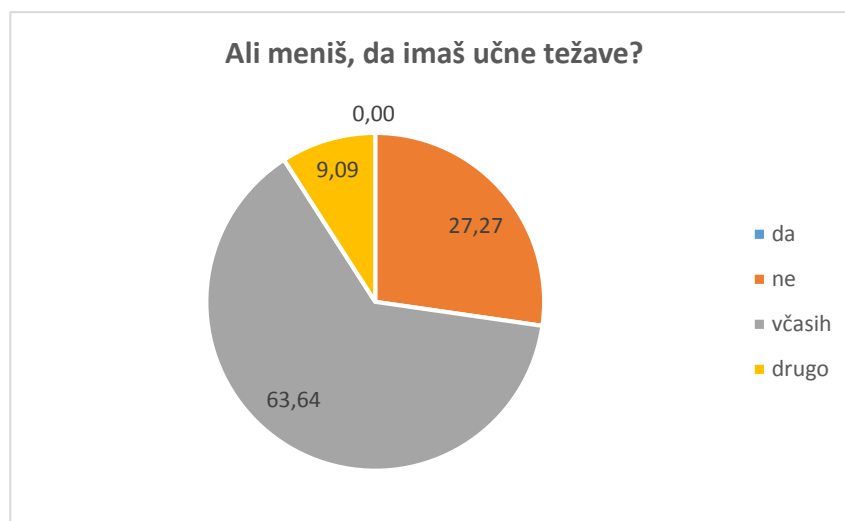
Učencem 8. razreda ugotavljajo, da so njihove učne težave samo občasne (80%), eden je potrdil, da ima težave z učenjem in 4 (16%) jih nimajo.

Slika 15: Odgovori učencev 8. razreda

Tudi večina učencev 9. razreda (slabih 64%) jih meni, da imajo učne težave samo včasih, ostali jih nimajo. Eden od učencev 9. razreda je napisal, da ima težave s časom.

Slika 16: Odgovori učencev 9. razreda

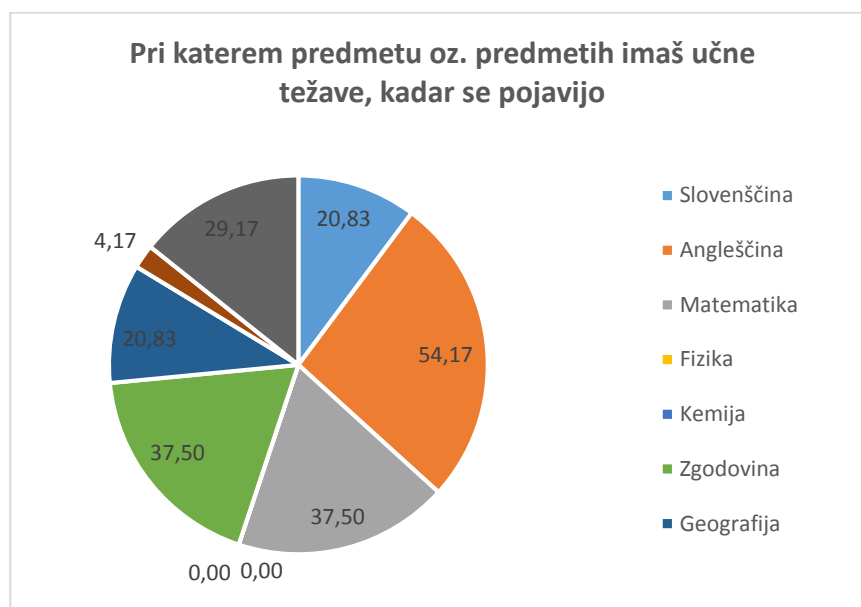
Anketirani učenci so ocenili, da imajo učne težave samo včasih (61%), 28% jih nima učnih težav in le 11% jih prizna, da imajo težave z učenjem.

4.1.5 Pri katerem predmetu oz. predmetih imaš učne težave, kadar se pojavijo? Navedi 3 po vrsti.

Učencem smo ponudili nabor predmetov in jim dali možnost, da dopišejo še drug predmet, pri katerem imajo težave in dodajo še opombe.

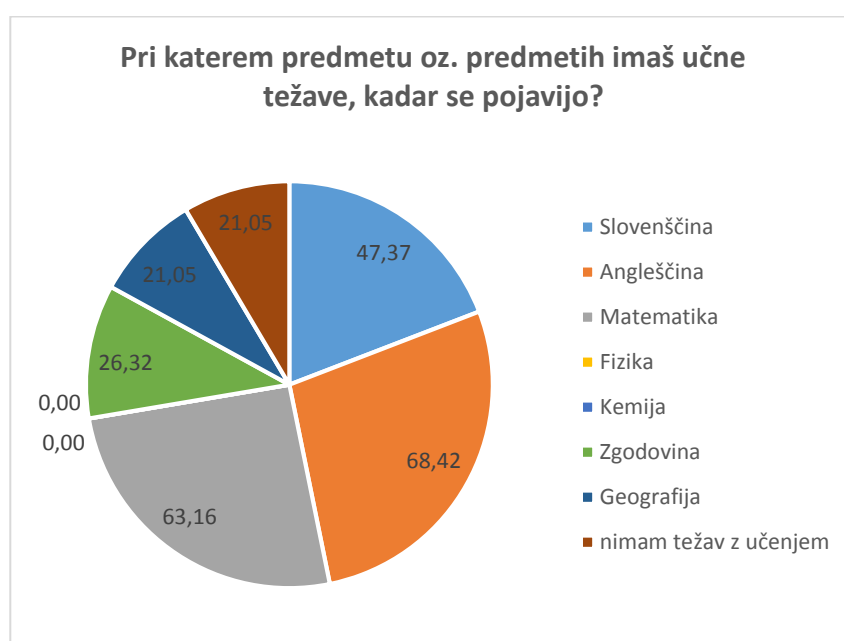
V 6. razredu ima, v nasprotju s pričakovanji, kar dobrih 54% učencev največ težav pri angleščini, sledita matematika in zgodovina (37,5%), pa slovenščina in geografija (20,83%), en učenec je napisal, da ima težave pri naravoslovju in kar slabih 30% jih meni, da nimajo nikjer učnih težav.

Slika 17: Odgovori učencev 6. razreda

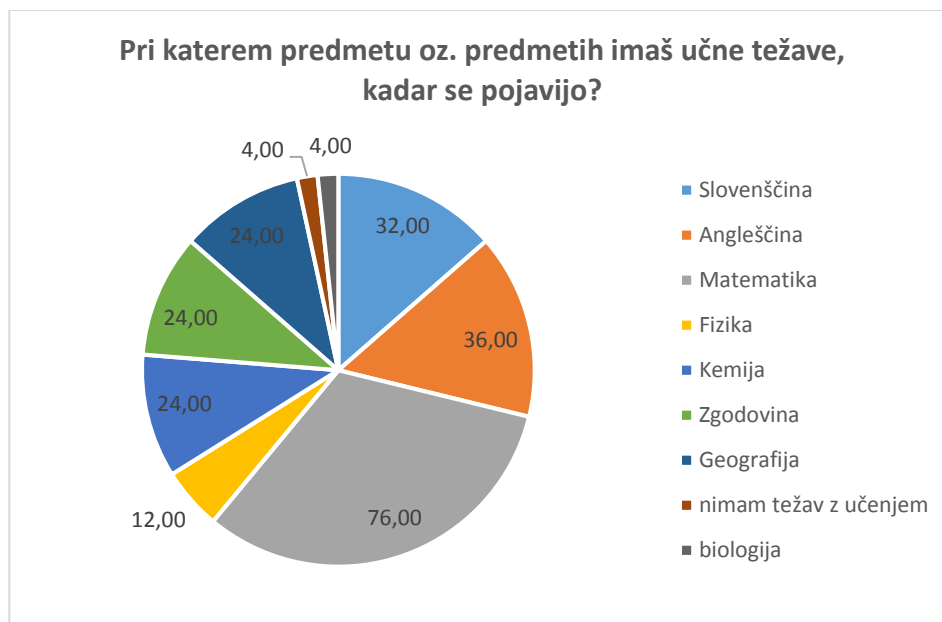
V 7. razredu ima, podobno kot šestošolci, kar dobrih 68% učencev največ težav pri angleščini, sledi matematika (63%), pa slovenščina (47,37%), zgodovina s 26,32% ter geografija z 21%. Ravno toliko jih meni, da nimajo nikjer učnih težav.

Slika 18: Odgovori učencev 7. razreda

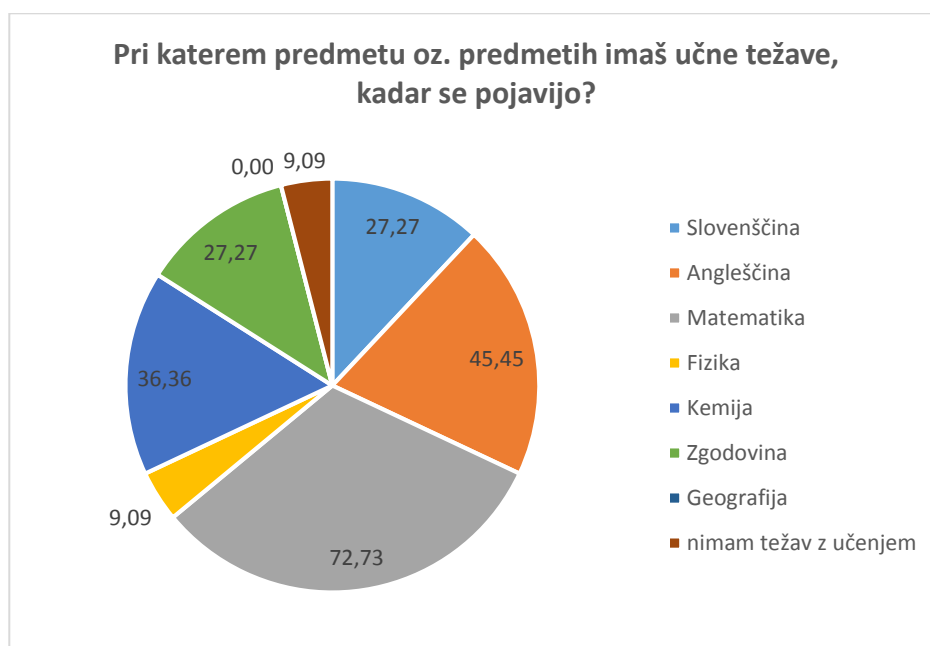
V 8. razredu pa je na prvem mestu matematika (76%), ki ji sledi angleščina s 36% in slovenščina z 32%. Kemija, zgodovina in geografija povzročajo težave 6 učencem (24%), fizika 3 (12%), eden pa ima težave tudi z biologijo. Prav tako le eden meni, da težav nima.

Slika 19: Odgovori učencev 8. razreda

V 9. razredu je prav tako na prvem mestu matematika (slabih 73%), ki ji tudi sledi angleščina s 45,45%. Na tretjem mestu je tokrat kemija (36,36%), ki ji sledita slovenščina in zgodovina s 27%. En učenec se sooča s težavami pri fiziki, eden pa nima težav nikjer.

Slika 20: Odgovori učencev 9. razreda

Zanimivo je, da imajo v nižjih razredih učenci več težav z angleščino, v višjih pa z matematiko. Nekateri (6. razred), ki so označili težave pri matematiki, so še zapisali, da imajo težave pri računanju in postopkih. Učenci 8. razreda pa se soočajo s težavami pri slovenski slovnici in površnostjo pri matematiki.

4.1.6 Kaj je po tvojem mnenju vzrok za učne težave?

Učencem smo ponudili nabor devetih možnih vzrokov za učne težave. Obkrožili so lahko več možnih odgovorov.

- a. Snovi, ne razumem, ker je zame pretežka.
- b. Snovi ne razumem, ker je učiteljeva razlaga premalo razumljiva.
- c. Učne snovi je preveč.
- d. Pri ocenjevanju znanja sem preveč površen in nezbran.
- e. Pri pouku premalo poslušam in se ne morem zbrati.
- f. Ne delam redno domačih nalog.
- g. Strah me je ocenjevanja in zato delam napake.
- h. Ne obiskujem dopolnilnega pouka.
- i. Doma premalo vadim (se učim) in se začnem prepozno učiti.

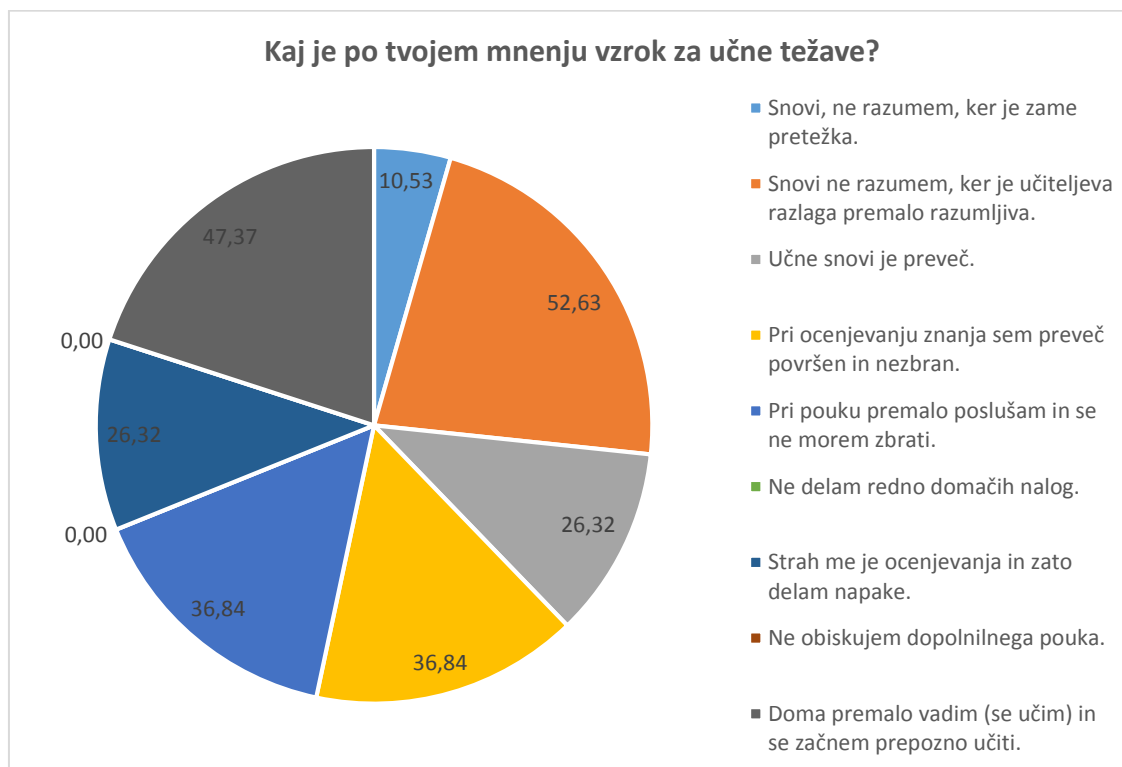
Slaba tretjina (29%) učencev 6. razreda meni, da doma premalo vadijo oz. se učijo, ali pa se začnejo prepozno učiti. Slabih 21% jih meni, da so pri ocenjevanju znanja preveč površni in nezbrani. 17% jih je izbralo odgovore b: Snovi ne razumem, ker je učiteljeva razlaga premalo razumljiva, c: Učne snovi je preveč ter g: Strah me je ocenjevanja in zato delam napake. Posamezniki so označili tudi druge odgovore.

Slika 21: Odgovori učencev 6. razreda

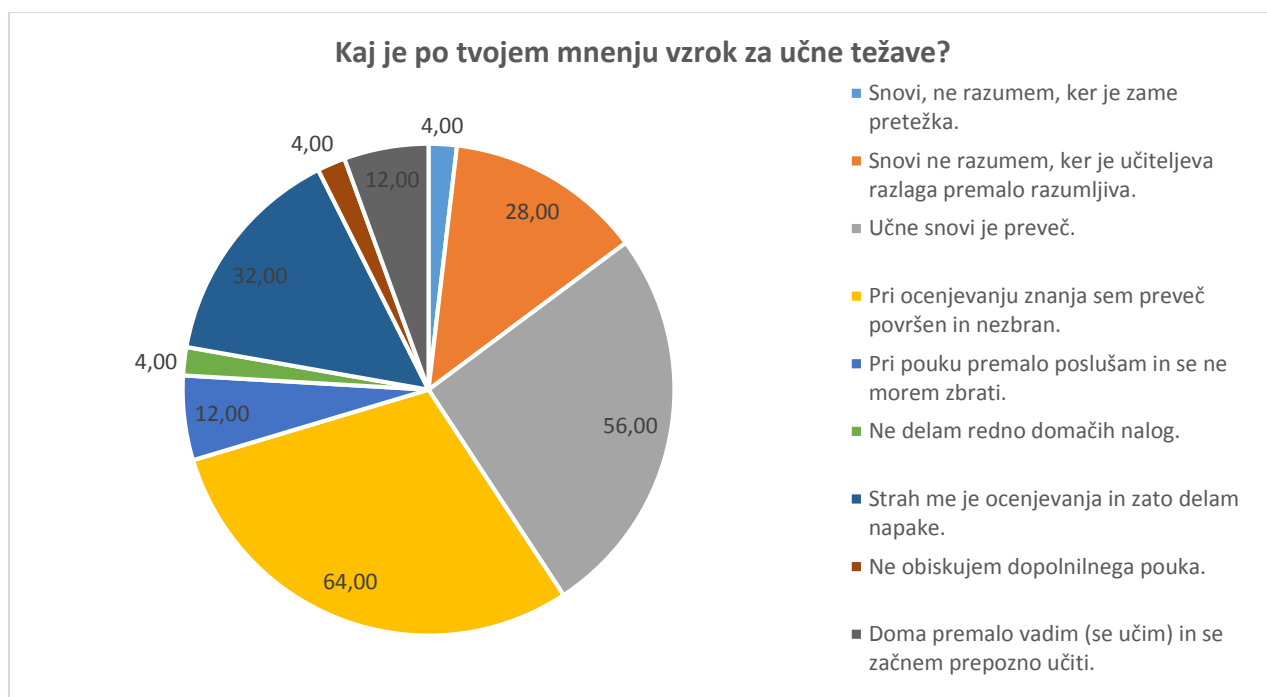
V 7. razredu menijo, da snovi ne razumem, ker je učiteljeva razlaga premalo razumljiva (52,63%). Nekoliko manj (47,37%) jih prizna, da doma premalo vadijo oz. se učijo, ali pa se začnejo prepozno učiti. Slabih 37% se je odločilo za odgovora d: Pri ocenjevanju znanja sem preveč površen in nezbran in e: Pri pouku premalo poslušam in se ne morem zbrati. 26,32% jih meni, da je učne snovi preveč oz., da delajo napake, ker je učne snovi preveč. Dva učenca sta napisala, da je zanju snov pretežka in je ne razumeta. Nihče pa nima občutka, da ne bi delal redno domačih nalog in premalo obiskoval dopolnilni pouk.

Slika 22: Odgovori učencev 7. razreda

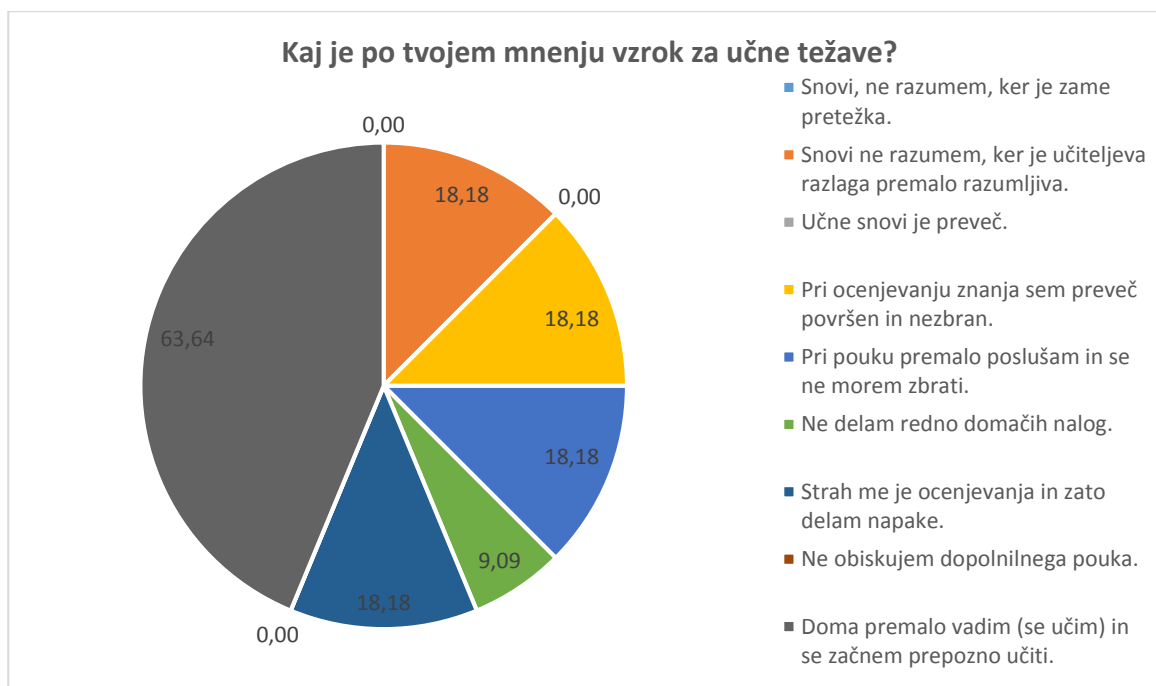
V 8. razredu jih kar 64% meni, da so pri ocenjevanju znanja preveč površni in nezbrani, 56% pa jih pravi, da je učne snovi preveč. Tretjina je takih, ki pravijo, da delajo napake zaradi strahu pred ocenjevanjem, 28% pa jih pravi, da snovi ne razume, ker je učiteljeva razlaga premalo razumljiva. Trije so priznali, da pri pouku premalo poslušajo in se ne morejo zbrati ter da doma premalo vadijo. Po eden so izbrali še odgovore, da snovi ne razumejo, ker je pretežka, da ne delajo redno domačih nalog in ne obiskujejo dopolnilnega pouka.

Slika 23: Odgovori učencev 8. razreda

Slabih 64% devetošolcev pravi, da doma premalo vadijo in se začnejo prepozno učiti. Ostali so še napisali, da snovi ne razumejo, ker je učiteljeva razlaga premalo razumljiva, da so pri ocenjevanju znanja preveč površni in nezbrani, da pri pouku ne poslušajo in da delajo napake, ker jih je strah ocenjevanja. Eden je priznal, da ne dela redno domačih nalog. Nikomur pa snov ni pretežka in menijo, daje tudi ni preveč.

Slika 24: Odgovori učencev 9. razreda

Če naredimo sintezo vseh odgovorov ugotovimo, da so učenci v večini (38%) odgovarjali, da se doma premalo učijo in (35%) da so pri ocenjevanju znanja premalo zbrani in preveč površni. 29% je takih, ki meni, da snovi ne razumejo, ker je učiteljeva razlaga premalo razumljiva, za 24% učencev pa je snovi preveč. 23% učencev prizna, da jih je strah ocenjevanja in zato delajo napake. 20% pa meni, da pri pouku niso zbrani in ne poslušajo razlage.

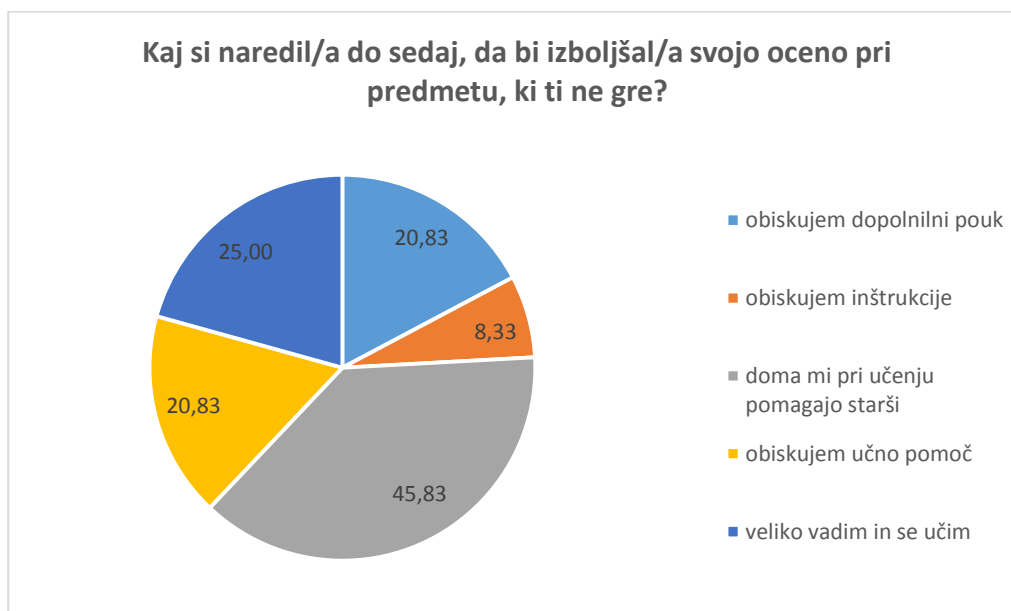
4.1.7 Kaj si naredil/a do sedaj, da bi izboljšal/a svojo oceno pri predmetu, ki ti ne gre?

Tudi tu smo učencem ponudili nabor možnih odgovorov. Lahko so obkrožili več odgovorov.

- a. obiskujem dopolnilni pouk
- b. obiskujem inštrukcije
- c. doma mi pri učenju pomagajo starši
- d. obiskujem učno pomoč
- e. veliko vadim in se učim

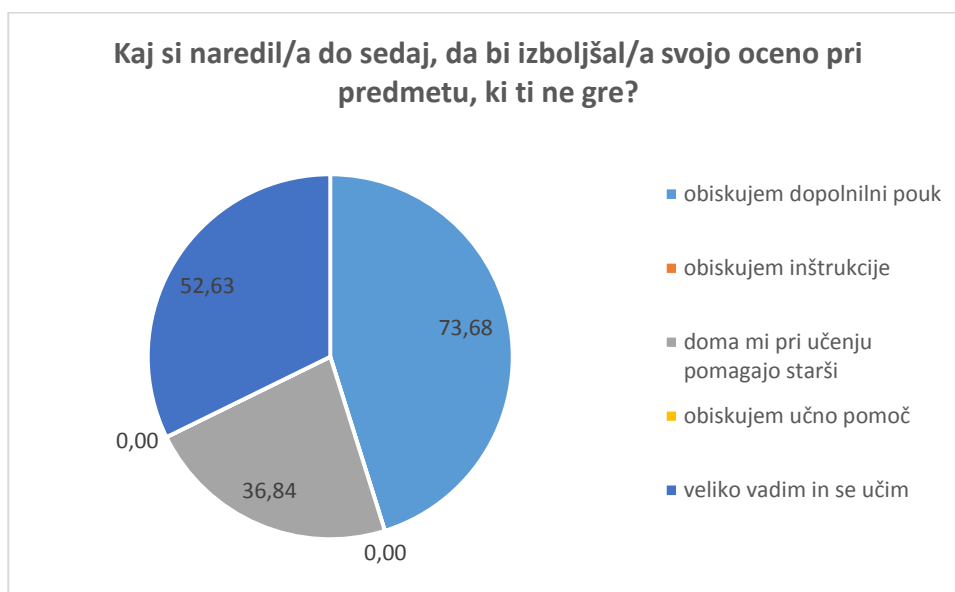
Učenci 6. razreda so večinoma (45,83%) napisali, da jim pri učenju doma pomagajo starši, 25% jih meni, da veliko vadijo in se učijo, slabih 21% jih obiskuje dopolnilni pouk in učno pomoč, dva med njimi pa tudi inštrukcije.

Slika 25: Odgovori učencev 6. razreda

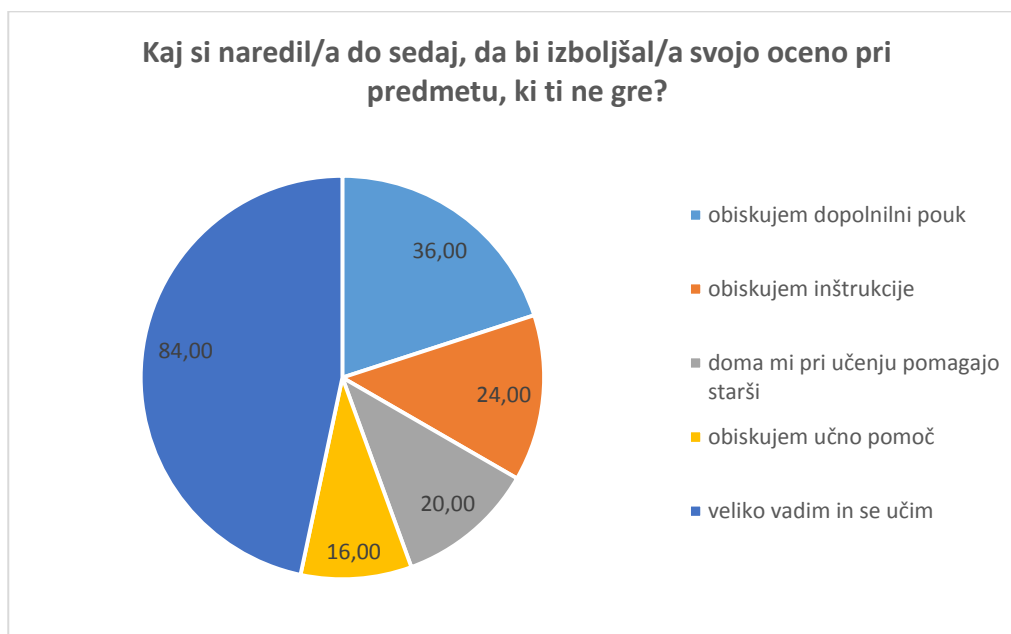
Učencih 7. razreda prisegajo na dopolnilni pouk (74%) in veliko učenja doma (53%). Slabim 37% doma pomagajo starši, nihče pa ne potrebuje učne pomoči in inštruktorja.

Slika 26: Odgovori učencev 7. razreda

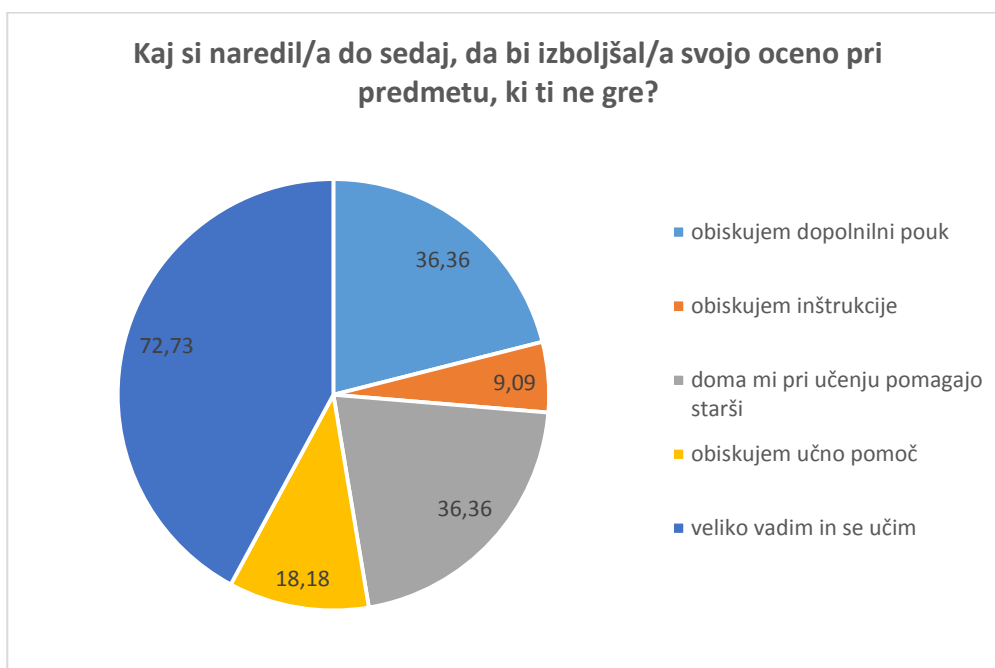
V 8. razredu se jih večina pridno uči doma (84%), koristen se jim zdi tudi dopolnilni pouk (36%), kar 6 (24%) je takih, ki ima še dodatno pomoč inštruktorja, petim (20%) pomagajo starši, štirje (16%) pa obiskujejo učno pomoč.

Slika 27: Odgovori učencev 8. razreda

Podobno je stanje v 9. razredu, kjer se jih tudi večina (slabih 73%) pridno uči doma, dobrih 36% jih obiskuje dopolnilni pouk, oziroma jim doma pomagajo starši. Dva (18%) obiskujeta učno pomoč, eden pa ima inštrukcije.

Slika 28: Odgovori učencev 9. razreda

Učenci so na splošno mnenja, da se veliko učijo (59%) in kar 42% jih redno obiskuje dopolnilni pouk. 35% doma pomagajo starši, 14% jih obiskuje učno pomoč in 10% jih ima še inštrukcije.

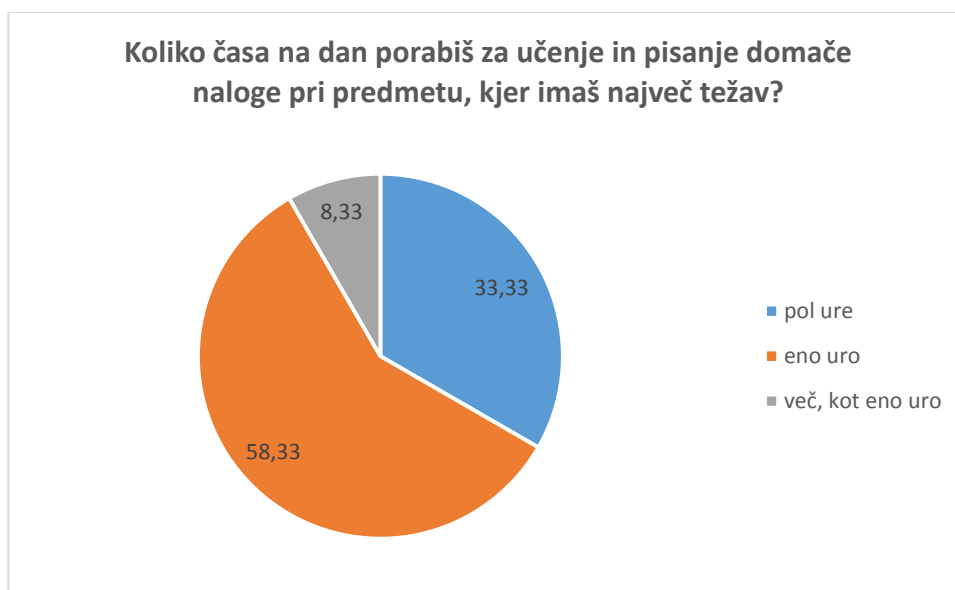
4.1.8 Koliko časa na dan porabiš za učenje in pisanje domače naloge pri predmetu, kjer imaš največ težav?

Učencem smo ponudili možnost obkrožiti odgovore:

- pol ure
- eno uro
- več, kot eno uro

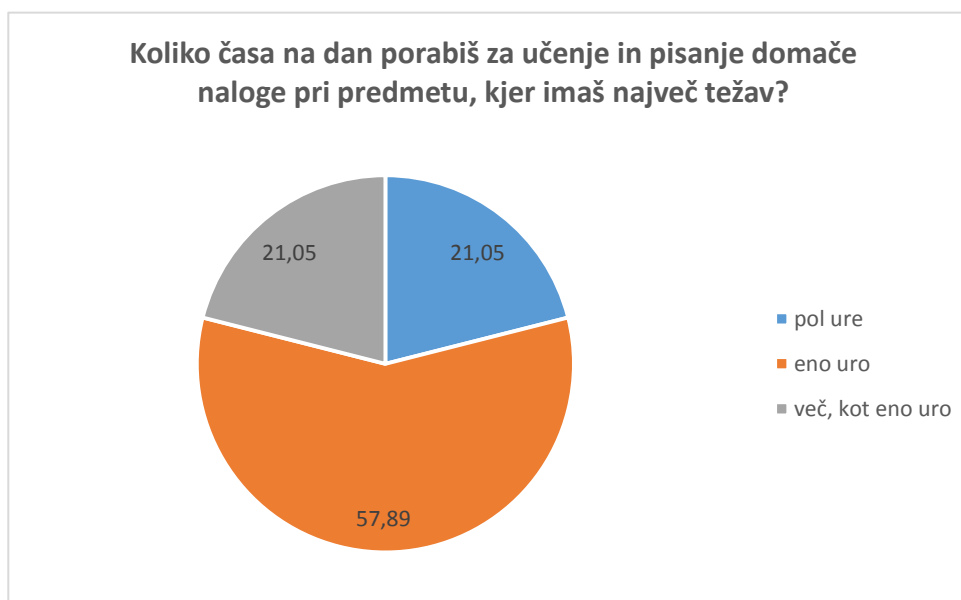
Največ učencev 6. razreda (58%) porabi za učenje predmeta, kjer ima največ težav v povprečju eno uro na dan, dobra tretjina jih potrebuje le pol ure in samo dva učenca (8%) se ta predmet učita več kot eno uro na dan.

Slika 29: Odgovori učencev 6. razreda

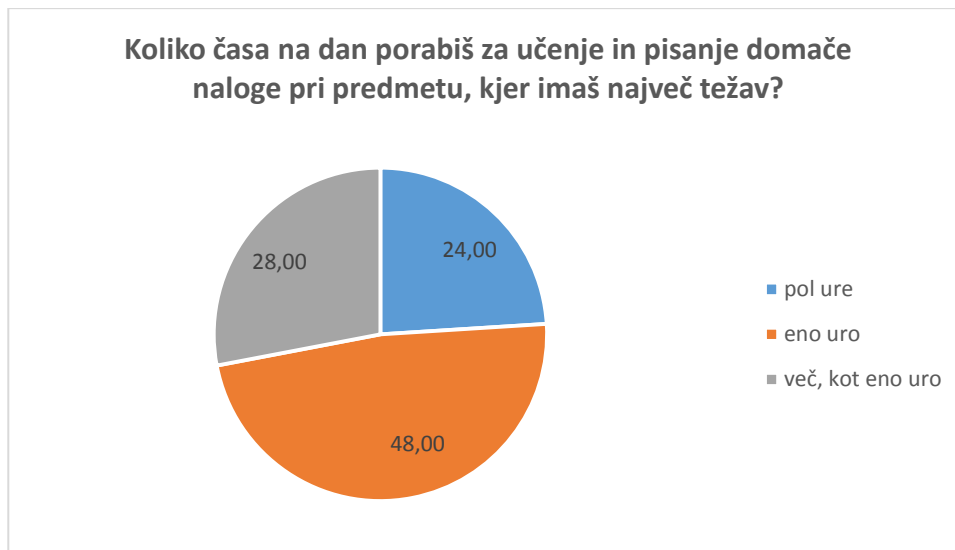
Tudi največ učencev 7. razreda (58%) porabi za učenje predmeta, kjer ima največ težav v povprečju eno uro na dan, ostali pa so se razdelili v dve skupini in sicer jih 21% meni, da je dovolj pol ure in ravno toliko, da se je potrebno tak predmet učiti več kot eno uro na dan.

Slika 30: Odgovori učencev 7. razreda

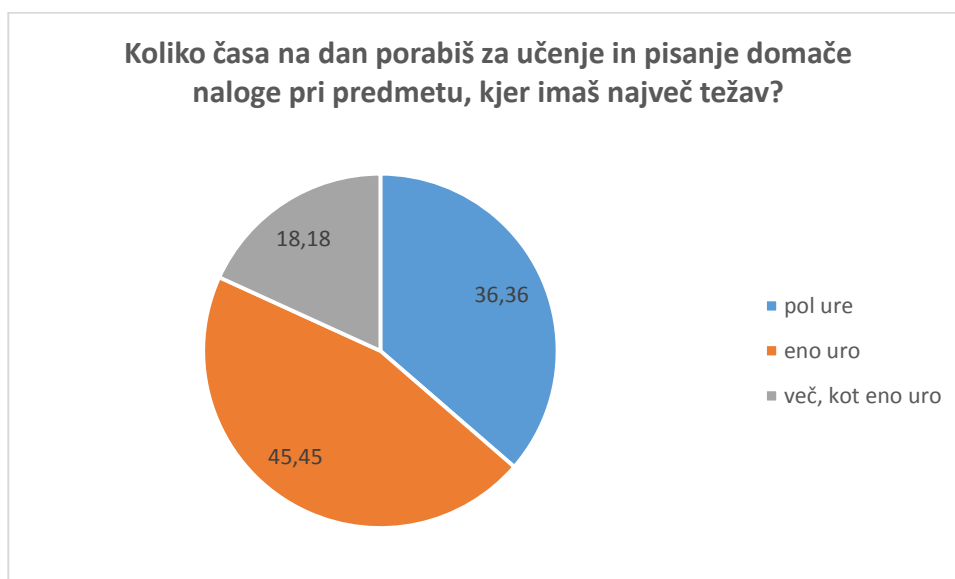
Vzorec se ponavlja tudi v 8. razredu, kjer jih 48% porabi za učenje predmeta, kjer ima največ težav v povprečju eno uro na dan, 24% jih meni, da je dovolj pol ure in 28%, da se je potrebno tak predmet učiti več kot eno uro na dan.

Slika 31: Odgovori učencev 8. razreda

Tudi učenci 9. razreda v večini (dobrih 45%) porabijo za učenje predmeta, kjer imajo največ težav v povprečju eno uro na dan, dobrih 36% jih meni, da je dovolj pol ure in le dva (18%) se učita več kot eno uro na dan.

Slika 32: Odgovori učencev 9. razreda

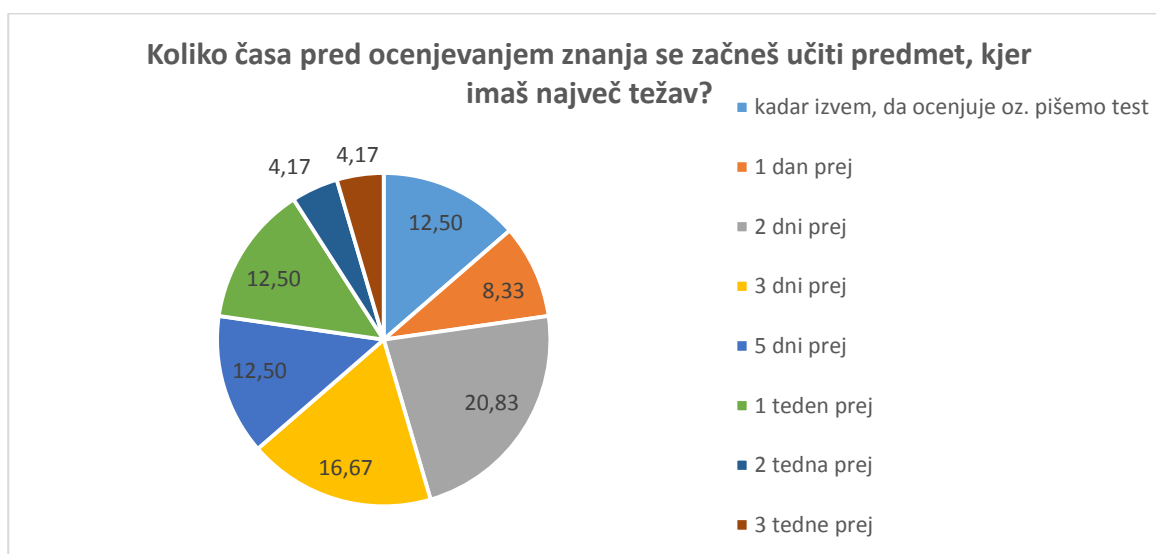
Odgovori učencev so bili pri tem vprašanju najbolj poenoteni. Tako se vsi, v povprečju učijo eno uro na dan. 29% je tistih, ki rabijo samo pol ure in 19% takih, ki se učijo uro in več.

4.1.9 Koliko časa pred ocenjevanjem znanja se začneš učiti predmet, kjer imaš največ težav?

Učenci so lahko sami napisali čas.

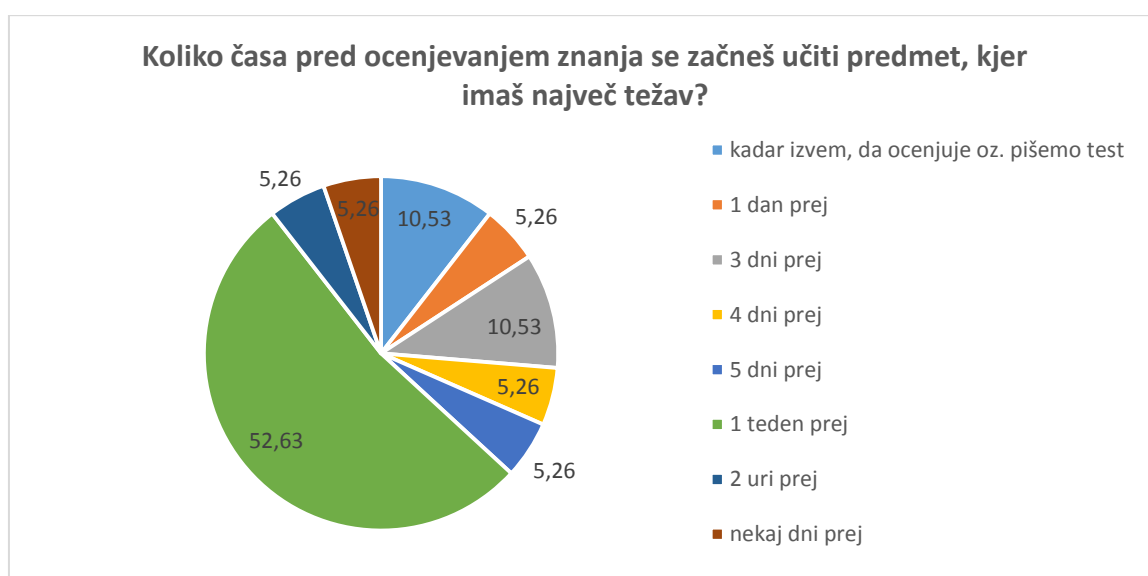
Slabih 21% učencev 6. razreda se prične učiti 2 dni pred napovedanim ocenjevanjem znanja, 17% pa 3 dni prej. 13% je takih, ki se prične učiti že 5 dni oziroma 1 teden prej in celo takoj, ko izvejo datum ocenjevanja. Dva učenca (8%) se pričneta učiti en dan prej in po eden od učencev že kar 2 oziroma 3 tedne pred napovedanim ocenjevanjem znanja.

Slika 33: Odgovori učencev 6. razreda

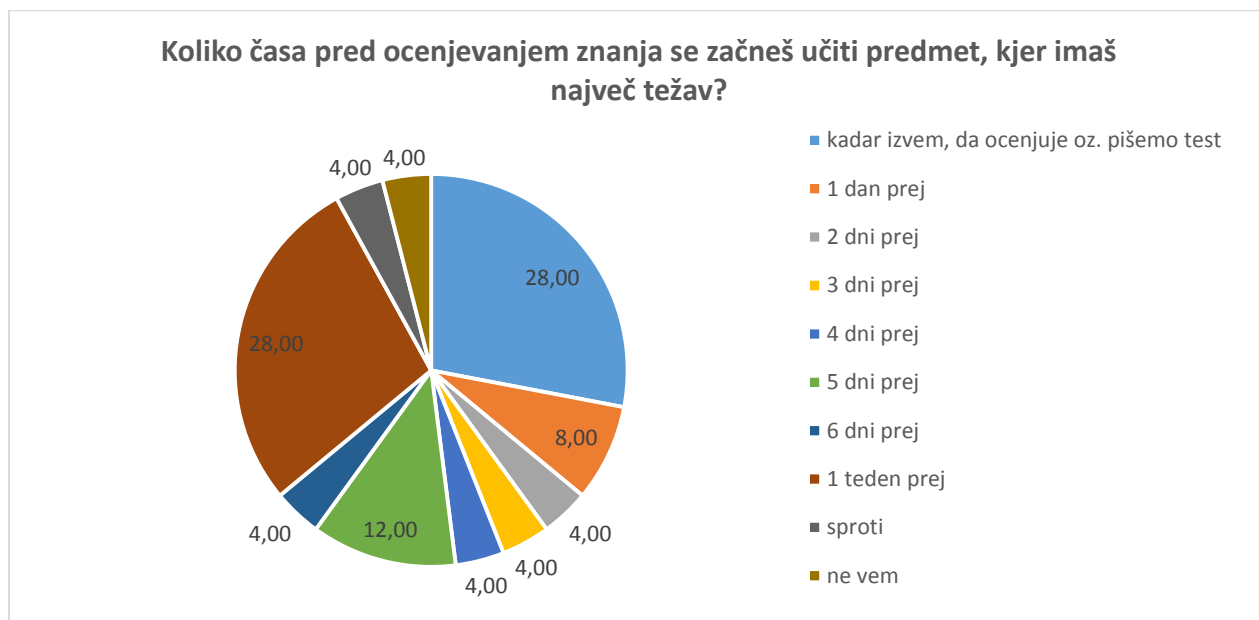
Slabih 53% učencev 7. razreda se prične učiti 1 teden pred napovedanim ocenjevanjem znanja, 11% pa 3 dni prej oziroma takrat, ko izvejo datum. Ostali pa so navajali 1 dan, 4 ali 5 dni prej, celo 2 uri prej ali pa nekaj dni pred napovedanim ocenjevanjem znanja.

Slika 34: Odgovori učencev 7. razreda

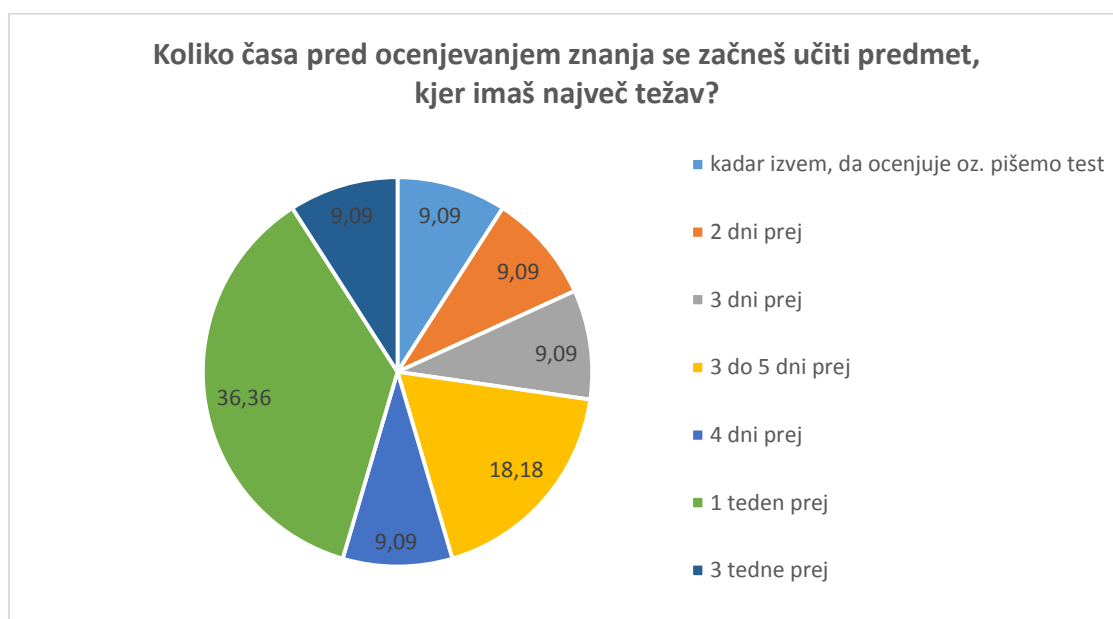
28% učencev 8. razreda se ravno tako kot sedmošolci, prične učiti 1 teden pred napovedanim ocenjevanjem znanja, 12% pa 5 dni prej. 8% je takih, ki se pričnejo učiti že 1 dan prej. Ostali pa so navajali 2, 3, 4 ali 6 dni prej, eden je napisal, da se uči sproti, zopet drugi ni vedel, kdaj se prične učiti.

Slika 35: Odgovori učencev 8. razreda

Dobrih 36% učencev 9. razreda se ravno tako kot sedmošolci in osmošolci, prične učiti 1 teden pred napovedanim ocenjevanjem znanja, 18% pa 3 do 5 dni prej. Ostali so navajali 2, 3 ali 4 dni prej, eden je napisal, da se prične učiti kar 3 tedne prej in eden, ko izve za datum.

Slika 36: Odgovori učencev 9. razreda

Največ anketiranih učencev (32%) prične z učenjem približno 1 teden pred napovedanim ocenjevanjem znanja. Tem bi lahko prištel še 12% tistih, ki se pričnejo učiti 5 dni prej. 10% je tistih, ki menijo, da je dovolj 3 dni učenja in 8% takih, ki se pričnejo učiti takoj, ko izvedo za datum v nasprotju s tistimi 8%, ki prisegajo na 2 dneva.

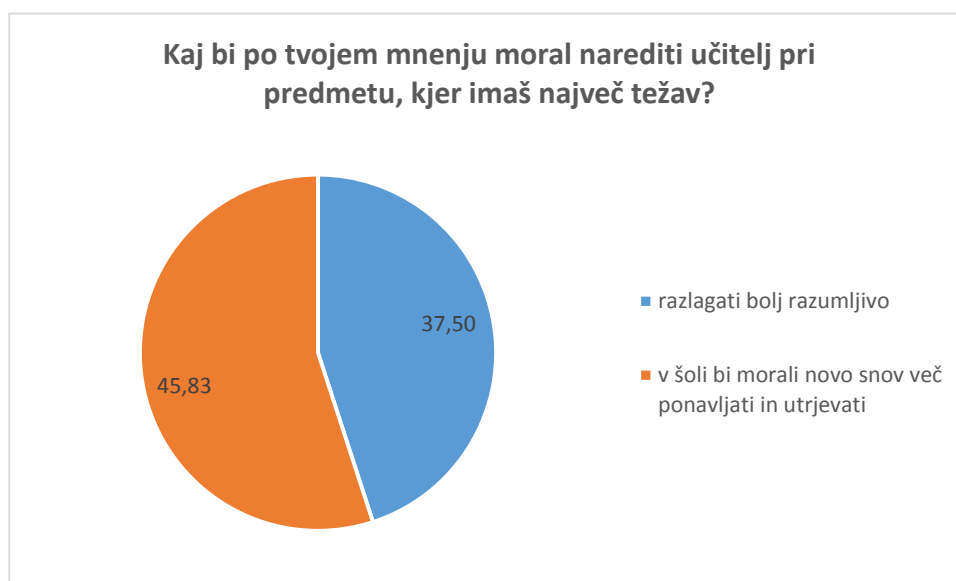
4.1.10 Kaj bi po tvojem mnenju moral narediti učitelj pri predmetu, kjer imaš največ težav?

Učencem smo ponudili možne odgovore in jim dali možnost, da sami napišejo dodatne predloge.

- a. razlagati bolj razumljivo
- b. v šoli bi morali novo snov več ponavljati in utrjevati
- c. tvoji predlogi: _____

Učenci 6. razreda menijo, da bi morali v šoli novo snov več ponavljati in utrjevati (46%). Slabih 38% pa je mnenja, da bi učitelji morali novo snov razlagati bolj razumljivo. Predlagajo, da bi tistim, katerim gre težje, zmanjšali količino snovi.

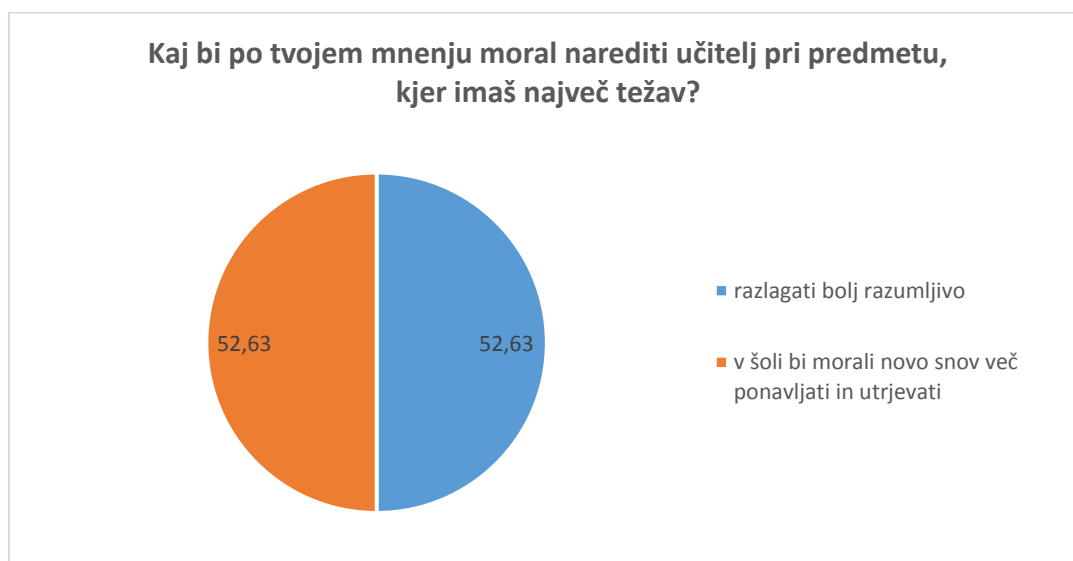
Slika 37: Odgovori učencev 6. razreda

Polovica učencev 7. razreda meni, da bi morali snov v šoli razlagati bolj razumljivo in druga polovica, da bi potrebovali več ponavljanja in utrjevanja nove snovi. Poleg tega predlagajo, da bi morali:

- sami doma več vaditi,
- narediti eno preverjanje z vso snovjo za test,
- učitelji bolj zabavno in zanimivo razlagati snov,
- snovi bi morale biti manj,
- biti učitelji bolj strogi.

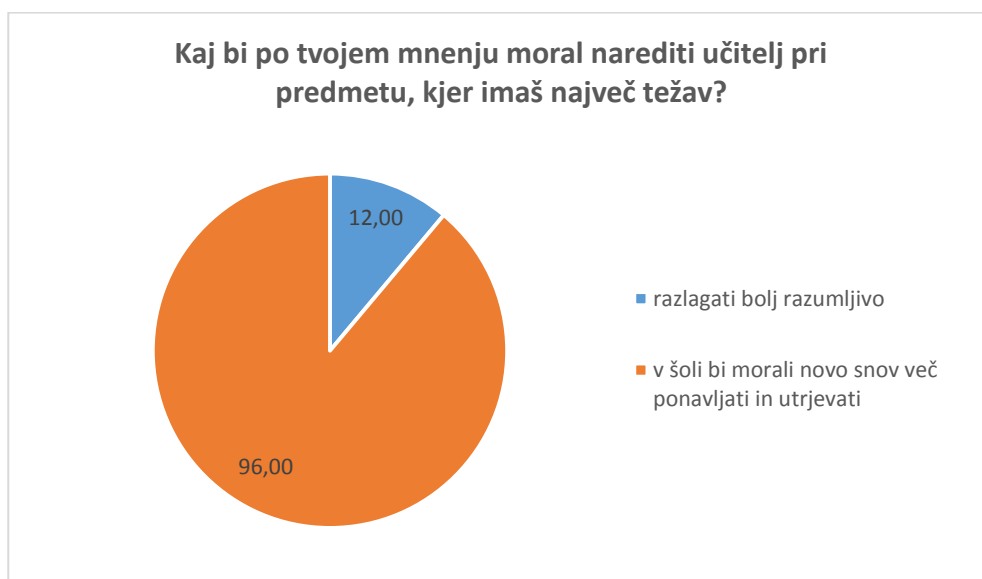
Slika 38: Odgovori učencev 7. razreda

Velika večina (96%) učencev 8. razreda meni, da bi morali v šoli novo snov več ponavljati in utrjevati. Trije (12%) bi želeli bolj razumljivo razlago. Dodali so še, da bi morali:

- preverjanje narediti do konca,
- snovi bi morale biti manj (1 snov na uro),
- bolj počasi napredovati s snovjo naprej, večkrat in redno ponoviti novo snov pri uri,
- imeti več domače naloge,
- sprotno in bolj natančno pregledovati naloge,
- biti bolj delavni,
- pisati več manjših testov (2 mala za 1 velikega) – da nas prisilijo k sprotnemu učenju,
- omogočiti spraševanje pred tablo tudi pri matematiki,
- učitelji učence naučiti, kako pravilno razporediti čas.

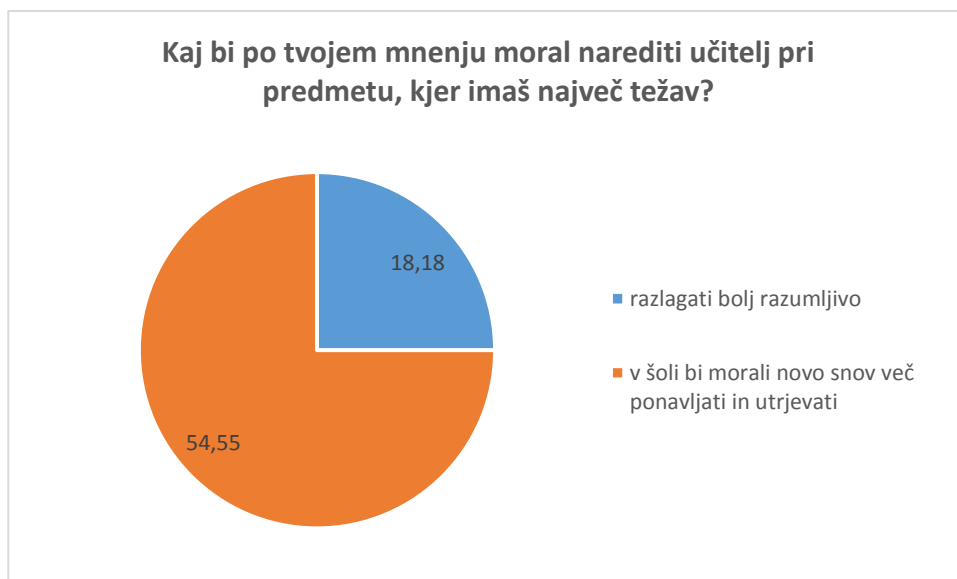
Slika 39: Odgovori učencev 8. razreda

Slabih 55% učencev 9. razreda meni, da bi morali v šoli novo snov več ponavljati in utrjevati. Dva (18%) bi želela bolj razumljivo razlago. Dodali so še:

- za moje znanje ni kriv učitelj, ampak premalo dela z moje strani (3x)
- učitelji bi morali razlagati bolj počasi in razumljivo, ker na začetku snov ni razumljiva
- narediti bi morali več vaj v šoli in manj naloge doma.

Slika 40: Odgovori učencev 9. razreda

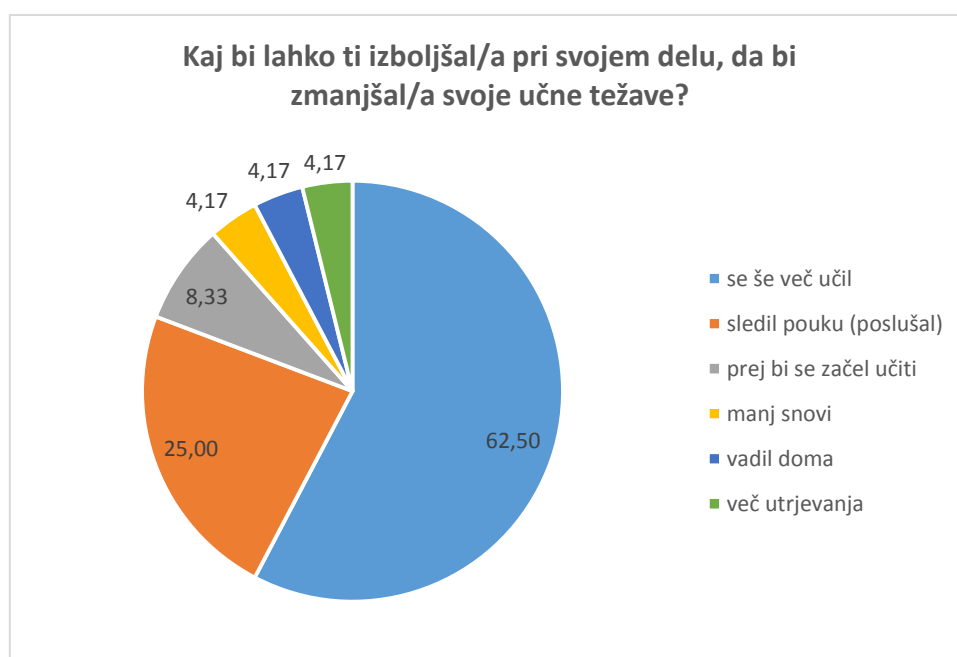
Večina anketiranih učencev (62%) meni, da bi morali v šoli novo snov več ponavljati in utrjevati. 30% pa bi jih želelo imeti bolj razumljivo razlago.

4.1.11 Kaj bi lahko ti izboljšal/a pri svojem delu, da bi zmanjšal/a svoje učne težave?

Učenci so sami razmišljali in podajali odgovore.

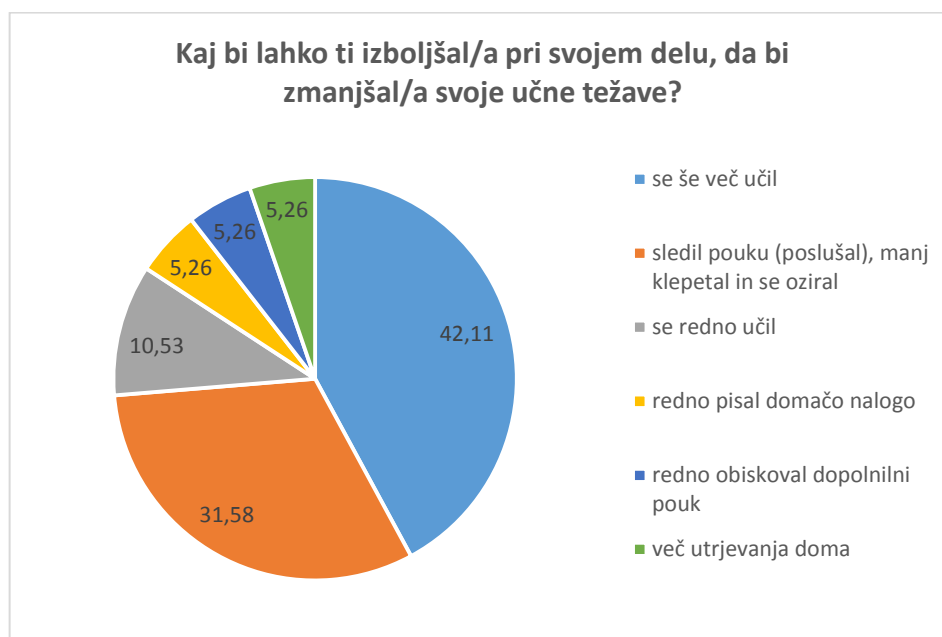
V 6. razredu jih 62,5% meni, da bi se morali več učiti, 25% je takih, ki pravijo, bi morali bolj slediti pouku. Dva sta mnenja, da bi se morala prej začeti učiti. Posamezniki pa bi želeli imeti manj snovi, več utrjevanja in več bi morali vaditi doma.

Slika 41: Odgovori učencev 6. razreda

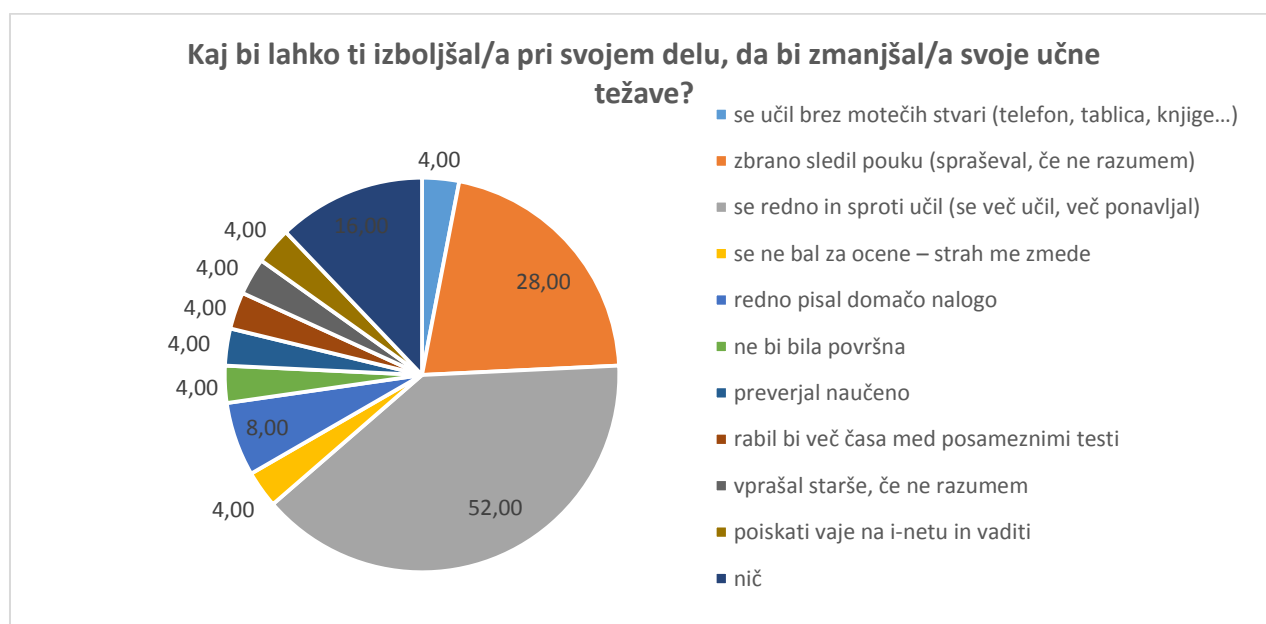
Odgovori učencev 7. razreda so podobni odgovorom šestošolcev. 42% jih meni, da bi se morali več učiti, skoraj 32% je takih, ki pravijo, bi morali bolj slediti pouku in manj klepetati. Dva sta mnenja, da bi se morala bolj redno učiti. Posamezniki pa ugotavljajo, da bi morali bolj redno pisati domače naloge, obiskovati dopolnilni pouk več bi morali vaditi doma.

Slika 42: Odgovori učencev 7. razreda

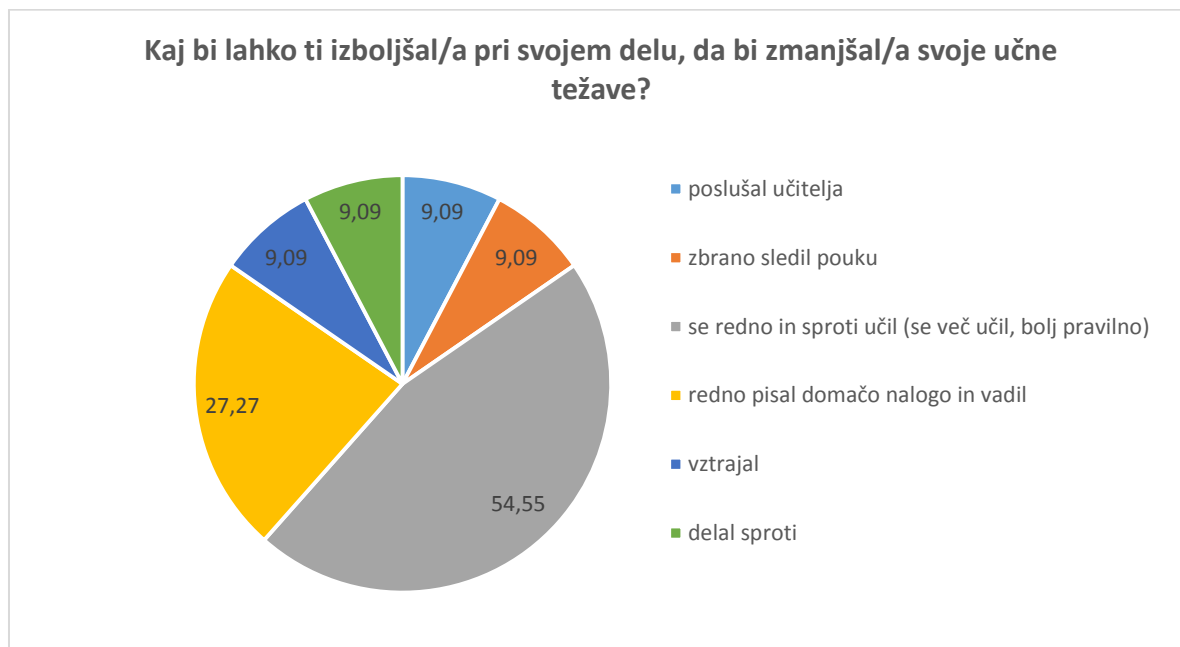
Tudi odgovori učencev 8. razreda so podobni prejšnjim. 52% jih meni, da bi se morali več in bolj redno ter sproti učiti, 28% je takih, ki pravijo, bi morali bolj zbrano slediti pouku in vprašati, ko ne razumejo. 16% jih meni, da ne potrebujejo storiti nič! Dva sta mnenja, da bi morala bolj redno pisati domače naloge. Posamezniki pa ugotavljajo, da bi se morali učiti brez motečih pripomočkov (telefon, tablice, knjige...), da se ne smejo bati zaradi ocen, da ne smejo biti površni, da bi morali preverjati naučeno, da bi rabili več časa med posameznimi testi, vprašati starše, ko ne razumejo snov ter poiskati dodatne vaje na i-netu.

Slika 43: Odgovori učencev 8. razreda

Devetošolci se po razmišljanju ne razlikujejo bistveno od ostalih. Slabih 55% jih je mnenja, da se je potrebno redno in sproti učiti in 27% jih meni, da je ključ do uspeha redno pisanje domačih nalog. Posamezniki so še napisali, da je potrebno poslušati razlago učitelja in zbrano slediti pouku. Potrebno pa je tudi vztrajno in sprotno delo.

Slika 44: Odgovori učencev 9. razreda

Vse odgovore bi lahko strnili v eno misel in sicer, da brez rednega in sprotnega učenja ter zbranosti pri pouku ne bo uspeha.

5. Sklepi in priporočila

Analize anket so pokazale tisto, kar trdi tudi dr. Rajović: »Potencial je pomemben, a se ne more razviti brez dela, zato lahko rečem, da je oboje enako pomembno. Tudi nebrušen diamant ne dobi prave vrednosti, dokler ga mojster ne obdela, tako kot nadarjen nogometaš ne bo dosegel rezultatov, če z njim ne delajo dobri trenerji.«

Kljub temu, da naši učenci niso preveč navdušeni nad dejstvom, da morajo dneve preživljati v šolskih klopih in za knjigo, se zavedajo tega, da brez vloženega truda in sprotnega dela ne bo uspehov. Menim, da smo lahko zadovoljni, saj so učenci pokazali dovolj veliko mero samokritičnosti, vsekakor pa nismo zaznali pretiranega strahu pred šolo.

6. Viri

Bačan, M. Strah pred šolo – kako lahko starši pomagamo?.

<https://zastarse.si/otroci/sola/strah-pred-solo-kako-lahko-starsi-pomagamo/>

Kristanc, M. (2015) Moj otrok je brihten, samo učiti se mu ne da.

https://zastarse.si/otroci/sola/mlajsi-solarji-ki-ne-marajo-sole/?utm_source=push&utm_medium=obvestila

Rajović, R. <http://siol.net/trendi/odnosi/vse-kar-naredite-namesto-otroka-mu-na-dolgi-rok-skodi-400770>

7. Priloge

Vprašalnik